

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, SPALIS — OCTOBER 9, 1980

Nr. 237

L. K. B. KRONIKA Nr. 44

Sovietinė valdžia, "LKB Kronika" ir Bažnyčia Lietuvoje

3. Kunigų vienybės klausimas

(Tęsinys)

Kaip suprasti tikrą Lietuvos kunigų vienybę? Tai besąlyginė ištikimybė Kristui, Bažnyčiai ir popiežiui. Vienybė reikalauja, kad Ordinarijui bažnytiniais reikalais tartųsi ir su kunigais, ne tik su sovietiniais pareigūnais, kad kunigai apie Bažnyčios vidaus problemas ir planus žinotų daugiau negu KGB, kad už tikėjimo laisvę, lenkų primo kardinalo Višinskio pavyzdžiu, kovotų visi, o ne 70–80 procentų kunigų. Vienybė reikalauja, kad kunigai, padarę klaidą ir tapę saugumo kolaborantais, tuojuo viešai nutrauktų šį gėdingą sandėrį, o jeigu šito nepadarė, jie privalo žinoti, kad ne pats Kristus nereikalavo apaštalių vienybės su Judu ir fariziejais. Siektina vienybė tik tarp geros

valios kunigų, besisielojančių Bažnyčios reikalais, bet ne visada sutariančių dėl veiklos metodų. Čia, be abejo, reikalingas dėmesys ir pagarba kitaip manantiems. Vis dėlto ir čia pabrėžiame, kad ir KGB kolaborantai — kunigai teisingai turį gerą valią, o savo bendradarbiavimą su KGB vadina „kitokia taktika“. Todėl teisinga nuomonė apie kunigus gali susidaryti tik tie, kurie pastoviai mato jų gyvenimą ir veiklą, ir lengvai gali suklysti Vakarų žmonės, paėmę vieną ar kitą kunigą keletą savaitių.

Mes esame įsitikinę, kad Apaštalių Sostas supras, kodėl nėra Lietuvoje pilnos kunigų vienybės ir kodėl jis gauna tiek daug tarpusavyje prieštaraujančios informacijos.

4. Kontaktai su Vakarų pasauliu

Kovojančiai už savo laisvę Lietuvos Katalikų Bažnyčiai yra gyvybiškai svarbūs kontaktai su Vakarų pasauliu bei KGB žiniomis. Jeigu ne šie kontaktai, jeigu objektyvi informacija apie Bažnyčios padėtį nepasiekia laisvojo pasaulio kova už tikėjimo laisvę būtų dešimteriopai sunkesnė, nes brutali valstybinės bedievybės prievarta nebijotų, jog jos darbai kada nors išeis į dienos šviesą. Gaila, bet šiais metais kontaktai su Vakarais labai silpnėjo: KGB sulikvidavo Maskvoje ir kitur daug gerų žmonių,

o į Lietuvą atvyko maža tokių užsienio turistų, kuriems rūpėtų ne tik į Gedimino pilį pasižūrėti, bet ir nusivėžti daugiau informacijos apie Bažnyčios padėtį.

Mažiausiai pageidautini yra Lietuvos kunigų važiavimai į užsienį šalis. Kodėl? KGB į vadinas kapitalistines šalis išleidžia daugumoje kunigų — saugumo bendradarbius; vieną — kitą išleidžia ir gerą, tikėdamiesi, kad ir netiesioginės naudos, pvz., sukelti tarpusavyje nepasitikėjimą, pakirsti kunigų autoritetą ir pan.

(Bus daugiau)

Tremtinio vyskupo šventimų jubiliejus

Vysk. Julijono Steponavičiaus sukaktis

(Tęsinys)

Pasirodo, kad gindamas represuojamus kunigus, buvau teisus, nes šiandien įgalintinis įstaiga neatimtinėja iš kunigų registracijos pažymėjimų ir nereikalauja iš vyskupijų palikti be kunigų pareigų.

Kunigų seminarijos tikrieji šeiminkai pagal Bažnyčios Teisę ir Apaštalių Sosto dekretus yra vyskupijų ordinarijai. Todėl Lietuvos vyskupijų ordinaram priklausė teisė nevaržomai, laisvai skirti Tarpdiecinės Kunigų Seminarijos Kaune vadovybę ir dėstytojus, priimti ir atleisti auklėtinius. Tuo tarpu be jokio įstatyminio pagrindo tas teisės pasisavino Religinių kultūrų įgalintinis. Kandidatų galutinį atrinkimą daro ne dvasinė vyresnybė, bet įgalintinis ir kiti pareigūnai, kurie patikrina tiek norinčių įstoti į Seminariją, tiek besimokančių Seminarijoje jaunuolių tinkamumą ir juos pagal savo nuožūrą „išsijuoja“.

Toliau savo pareikšime Lietuvos TSR Ministrų Tarybos pirmininkui vyskupas Julijonas Steponavičius išdėstė dar daug kitų neleistino valdžios pareigūnų savivaliavimo bei kišimosi į religinio tikinčiųjų gyvenimo sferą faktų ir išvadose pabrėžė:

„Kaip Katalikų Bažnyčios vys-

kupas, aš privalau kelti tikinčiųjų pasauliečių ir kunigų religinio bei dvasinio gyvenimo, o ne jį stabdyti bei griauti... Turiu raginti visus tikinčiuosius be amžiaus skirtumo, kad dalyvaudami pamaldose ir uoliai naudotųsi išganymo priemonėmis — maldomis ir sakramentais. Nežinau tarybinio įstatymo, draudžiančio vaikams eiti į bažnyčią ir dalyvauti liturginėse pamaldose... Pagaliau, tiek TSRS Konstitucija, tiek tarybinės vyriausybės pasirašyti įsipareigojimai pripažįsta sąžinės ir religinių kultūrų atlikimo laisvę visiem piliečiams be amžiaus skirtumo“.

Atsisakius įvykdyti neteisėtus, antikonstitucinius ir antihumaniškus reikalavimus, vyskupas Steponavičius 1961 metų sausio 24 dieną buvo suimtas ir prievarta išvežtas už Vilniaus arkivyskupijos ribų į Zagare, Joniškio rajoną.

Taip Lietuvos Bažnyčiai buvo padaryta dar viena skaudi, neužgdoma žaizda. Visos pastangos atgauti šią Lietuvos Bažnyčiai padarytą skaudą iki šiol nedavė jokių vaisių. Vilniaus vyskupo Julijono Steponavičiaus nie ku nepagrįsta tremtis ir po devyniolikos metų tebesitęsia.

(Pabaiga)

Argentinos sostinėje įvyko kariuomenės paradas, kurį priėmė nuotraukoje matomi karinės vyriausybės vadai. Iš kairės: prezidentas Jorge Rafael Videla, armijos viršininkas gen. Leopoldo Galtieri, kariuomenės štabo viršininkas gen. Jose Vaguerio ir būsimasis Argentinos prezidentas gen. Roberto Eduardo Viola, kuris pareigas perims kovo mėnesį.

PRANCŪZAI SMERKIA ANTISEMITIZMĄ

Ji iššaukia arabams palanki politika?

Parizius. — Antradienį apie 100,000 žmonių demonstravo Pariziuje, smerkdami antisemitizmą, atgimimą ir teroro veiksmus prieš Prancūzijos žydus. Demonstracija dalyvavo visos politinės partijos, ko nebuvo jau nuo 1945 m., kada Parizius džiaugėsi, dalyvaujant visoms politinėms grupėms, Hitlerio pralaimėjimu ir karo pabaiga.

Demonstraciją iššaukė Paryžiaus sinagogos išsprogdinimas. Tuo metu, kai sprogo bomba, siūnagorėje buvo apie 200 žmonių. Policija nustatė, kad galinga bomba, apie 25 svarai sprogmenų, būtų pareikalavusi daug daugiau aukų, tačiau pamaldos sinagogoje kiek užtruko ir bombos sprogimas užmušė tik 4 praeivius, rimtai sužeidė septynis. Jei sprogimas būtų įvykęs po pamaldų, aukų galėjo būti apie 200.

Šis Paryžiaus sprogimas, kurį pasigyrė įvykdžiusi Europos Nacionalinių Fašistų organizacija, yra tik vienas iš paskutinių mėnesiais pasirodžiusių, prieš žydus nukreiptų veiksmų. Grenoblyje tą pačią dieną, kai Paryžiuje vyko demonstracijos prieš fašizmą, buvo įmesta padegamoji bomba į žydų parduotuvę, Marselyje policija rado bombą žydo laikomose kavinėje. Kituose miesteliuose ir miestuose buvo užpulta kelios dešimtys žydų namų. Per paskutinius tris mėnesius vien Prancūzijoje įvyko apie 40 puolimų prieš žydus. Į tą statistiką neįeina grasinantieji laiški, svaistykios teplojimas, prieš žydus nukreiptų lapelių metymas.

Ekspertai nesutaria, kokios priežastys iššaukė šį antisemitizmą. Kairiosios grupės kaltina dešiniuosius. Sociologai tvirtina, kad nedarbas ir infliacija verčia radikalus ieškoti atpirkimo ožiu. Dešiniuosios grupės tvirtina, kad tai Palestinos teroristų darbas ar sovietų KGB agentų veikla.

Kai kurie stebėtojai nurodo, kad Prancūzijos vyriausybės jau nuo de Gaulle laikų nusistatę prieš Izraelį ir jo politiką. Tuoju po šešių dienų karo, prezidentas de Gaulle pasakė: „Žydai tai elitas, kuris labai pasiitiki savo jėgom ir linkęs domiuoti“. Nuo de Gaulle laikų Prancūzija visada vedė arabams palankią politiką. Tą priminė ir Izraelio užsienio reikalų ministris Liuksemburge, sakdamas, kad Europos Rinkos valstybų

prieš Izraelį nukreipta politika skatina antisemitinius iššikiumus. Jis pasakė žinąs, kad naujesiems Europos fašistams padeda Palestinos Laisvinimo organizacija.

Tel Avive Izraelio parlamento narys Samuel Flatto-Sharon paskelbė, kad jis organizuos jaunus izraelitus, atsarginius karius, kad jie vyktų į Prancūziją ir padėtų ginti ten gyvenančius žydus. Prancūzijos ambasada Tel Avve pareiškė, kad tai kvailas sumanymas.

Komentatoriai nurodo, kad prieš žydus nukreipta naujųjų nacių veikla pasireiškia ne tik Prancūzijoje, bet Italijoje, Ispanijoje, Britanijoje ir kitur.

Irano uoste užsilikę laivai

Bagdadas. — Irano miestas Kharramshahas yra svarbus uostas. Jis stovi prie šiaurės per Iraną ateinančios Karuno upės. Tiltai per ją daugiausia sunaikinti. Pačiame uoste dar stovi ke li užsienio prekiniai laivai: italų, jugoslavų, graikų ir kinų. Italų laivas sužalotas artilerijos sviedinių ir jo įgula persikėlė į graikų laivą. Du laivus įgulos dėl karo veiksmų paliko ir išsikėlė į Basros, kitoje Shatt al Arab pusėje, viešbučius. Kinų jūreiviai jau pritrūko geriamo vandens, kurį semia iš upės ir apvirine, naudoja.

Krizė Lenkijoje dar nepaėjo

Varšuva. — Pasibaigus Lenkijos komunistų partijos centro komiteto posėdžiui, partijos vadovas Kania išėjo klausytojus, kad krizė dar nepasibaigė. Ekonominiai sunkumai dar gali sukelti gyventojų neramumus, iš jų gali kilti grėsmė ne tik mūsų vidaus ramybei, bet ir socializmui. O grėsmė socializmui reiškia grėsmę tautiniam saugumui, pasakė Kania.

Rytų Vokietijos komunistų vadovas Honeckeris pasakė, kad Rytų Vokietija negali būti indifferentiška Lenkijos įvykiams, iš užsienio finansuojami socializmo prieštari bando pakirsti Lenkijoje komunistų partijos vadovavimą, pasakė R. Vokietijos Honeckeris.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Šiandien Švedijos Nobelio premijos komitetas turi paskelbti 1980 m. literatūros premijos laimėtoją. Po to seks kiti laimėtojai, o spalio 13 d. paaiškės Norvegijos parlamento specialaus komiteto tvarkomos Taikos premijos laimėtojas.

— Salvadoro komunistinių grupių teroristai paleido 10 įkaitų ir pasitraukė iš okupuotos Amerikos Valstybių Organizacijos įstaigos, kurią laikė nuo rugsėjo 17 d.

— Britanijoje prasidėjo valdančios konservatorių partijos metinis suvažiavimas. Vyriausybės puolama iš dešinės ir iš kairės daugiausia dėl ekonominių sunkumų.

— Venecuelos energijos ministeris paskelbė, kad naftą eksportuojančių valstybių konferencija, planuota ateinančių pirmadienį Londone, greičiausia bus atidėta dėl dviejų naftos valstybių: Irako ir Irano karo.

Nigerijos svečias

Washingtonas. — Prezidentas Carteris priėmė Nigerijos prezidentą Alhajį Shehu Shagari, Britanijoj mokslus baigusį ekonomistą. Nigerija yra didžiausia juodosios Afrikos valstybė, su daugiau 100 mil. gyventojų. Valstybinė kalba yra anglų, o tai daro Nigeriją trečia didžiausia anglių kalbą vartojančia pasaulio valstybe po Indijos ir JAV. Po Saudi Arabijos Nigerija yra antira didžiausia Amerikoje suvartojamos naftos tiekėja.

Sio vizito tikslas yra aptarti Nigerijos prekybą su Amerika, kuri mažai eksportuoja į Nigeriją ir prekyboje turi 11 bil. dol. deficitą. Prezidentas Shagari siekia išvystyti Nigerijos žemės ūkį, o tam reikės elektrinių jėgainių, užtvankų, kelių, cemento, statybų medžiagų. Nigerijoje Amerikos biznis bendrovės gali atsidaryti svarbi rinka.

Turkija nuteisė teroristus pakarti

Ankara. — Turkijos karinė valdžia patvirtino kariuomenės teismo sprendimą, kuriuo keturi teroristai: du kairiųjų grupių ir du — dešiniųjų, nuteisti pakarti. Du nuteistieji sėdi kalėjime, o du slapstosi.

Mirties bausmė Turkijoje nebuvo vykdoma jau 8-ri metai, šį kartą bausmės bus įvykdytos. Istambule prasidėjo 42 teroristų teismas. Elazigo mieste suimti 63.

Amerika išpėjo Jordaną nesikišti

Bani Sadras sako: Iranas izoliuotas

Amanas. — Jordano karalius, arabų spaudos žiniomis, siunčia savo kariuomenę į Irako pasienį. Jordano uostą Akabą nukreipti prekiniai laivai, kurie turėjo plaukti į Irako Basrą, tačiau dėl karo veiksmų pasuko į Jordano uostą. Spėjama, kad laivai gali gabenti ir karinę medžiagą. Paskelbta, kad ginklus Irakui suteiko parduoti Šiaurės Korėja. Kalbama ir apie sovietų laivus su karine medžiaga Irakui. Jordanui aiškiai pasisakius už Iraką, jo kaimynas Sirija pasmerkė Irako invaziją ir tuos arabus, kurie remia Iraką. Sirijos valdžios laikraštis pavadino Irako prezidentą imperializmo agentu, kuris siekia vaidinti šachą.

Valstybės departamentas išpėjo Jordaną nesikišti į šį karą, ypač nesiekti Irakui iš Amerikos gautų ginklų. Teherane Irano aviacijos vadas išpėjo, jog „išdavikas karalius Husseinis gali būti sunaikintas“.

Irako artilerija toliau daužo refinerijų miestą Abadaną, kuris dar ginasi, nors liepsnoja jau 16 dienų. Kharramshahre pačiame miesto centre dar ginasi užsispyrę revoliucijos sargybiniai. Irako kareiviai nebando užimti tu pastatų, kur dar laikosi irančiai. Miestas jau visas irakiečių rankose.

Užsienio stebėtojai mano, kad Irako kariuomenės uždavinys yra nutraukti naftos liniją, einančią iš Khuzestano provincijos į Iraną šiaurę. Užėmus Abadaną, naftos tiekimas sustotų. Svarbiausi naftos linijos mazgai yra Abadan, provincijos sostinė Ahvasas ir transporto centrinė Dezfulas. Šie miestai puolami jau nuo karo pradžios.

Irano prezidentas Bani Sadras dažnai pasirodo televizijoje. Jis tapo labai populiarus. Iraniečiai šimtais stoji savanoriais ginti tėvynės, civiliai stovi eilėse duodami kraują ar aukodami pinigų karo reikalams. Prezidentas dažnai matomas fronte su kareiviais, jis lanko vietas, kurias Bagdado propaganda skelbia užimtomis. Savo kalboje per televiziją

Kabule aidai šūrviai

New Delhi. — Iš Afganistano atvykę keliaivai pasakoja, kad krašto sostinėje Kabule laisvės kovotojai veikia, padedami afganų policijos ir kareivių, kurie išpėjo sukilėlius apie planuojamus puolimus. Miesto gatvių kryžkelėse vis stovi sovietų tankai. Naktį mas pačioje sostinėje aidai šūrviai. Net pačių afganų komunistų tarpe vis auga nepasitenkinimas dabartine padėtimi ir sovietų okupacija.

Irano įkaitai sveiki ir saugūs

Teheranas. — Irano „studentai, kurie seka imamo liniją“ pareiškė amerikiečiams korespondentams, kad įkaitų klausimas suirutas su dabartinio karo likimu. Jei Iranas laimės, bus galima įkaitams parodyti daugiau nuolaidumo, o jei ne, — jie bus nubauti pagal nusikaltimų rimtumą. Visi amerikiečiai esą saugūs, karui prasidėjus turį dar daugiau patogumų. Kai kurie mokosi apie islamą ir tapo palankesni islamo revoliucijai, pasakė „studentų“ atstovas.

ja Bani Sadras pasakė, kad Iranas visiškai izoliuotas, o dėl to kalti patys irančiai. Jis pasakė, kad pirmą kartą istorijoje tokia padėtis, kad kraštas yra užpultas, tačiau niekas visame pasaulyje jo neparemia. Šitokia izoliacija turėtų mums atidaryti akis, kalbėjo Bani Sadras. Mes turime suprasti, kad mūsų žodžiai, mūsų šūkliai patenkina tik mus pačius. Jis siūlė vėl įsileisti užsienio korespondentus, nes propaganda kare esanti svarbus ginklas.

Korespondentai pripažįsta, kad Irano radijas neslepia nuo savo klausytojų ir blogų žinių. Miestuose prie sandėlių žmonės laukia žibalo, aliejaus, žvakių. Prezidentas ragina gyventojus pasirodyti blogiausiam atvejui. Karas būsiąs sunkus ir ilgas. Kasdien Irano radijas perduoda ir ajatolos Khomeinio atsisaukimus: kovoti, ginti tikėjimą ir Irano teritoriją, nepadėti ginklo, kol bedievis Husseinis bus sumuštus.

Jordanui besirengiant įstoti į karą Irako pusėje, Sirijos delegacija lankosi Maskvoje, kur laukiama draugystės ir kooperavimo sutarties pasirašymo su Sovietų Sąjunga.

Vokiečiai prekiaus ir tarsis su rusais

Bonna. — Naujai perrinktas Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Schmidt pasakė kalbą socialdemokratų partijos vadams. Jis siekias „žingsnis po žingsnio“ įtepmų mažinimo ir ginklų kontrolės. Ties du klausimai būsią jo užsienio politikos pagrindinėmis gairėmis. Jo vyriausybė toliau pastoviai sieks „prekiuoti ir tartis“ su Sovietų Sąjunga. Bus bandoma sumažinti valstybinę skolą ir bus dedamos pastangos integruoti valstybės 4 milijonus svetimšalių, pasakė kancleris.

Belgijos krizė

Bruselis. — Belgijos karalius Baudouinas priėmė vyriausybės atstataudinimą, tačiau naują kabinetą pavadė sudaryti tam pačiam premjerui Wilfriedui Martens. Pasitraukusią vyriausybę sudarė šešių partijų koalicija, o naująją premjeras bandysiąs sudaryti iš keturių partijų.

Portugalų rinkimai

Lisabona. — Portugalijos parlamento rinkimai sustiprino premjero Francisco Sa Carneiro valdžios koaliciją — demokratinę santvarką, kuri praėjusiame 250 narių parlamente turėjo 128 atstovus, o dabar turės 134. Palyginus su praėjusių metų gruodžio mėn. rinkimais, vyriausybė gavo 2 nuos. daugiau balsų.

Portugalijos komunistai, vado vaujamai Alvaro Cunhalo, turėjo parlamente 47 atstovus, dabar turės 41. Socialistai su Mario Soares išlaikė savo pozicijas. Už jį praityje balsavo 27.4 nuos., o dabar — 28 nuos.

KALENDORIUS

Spalio 9 d.: Denis, Publija, Dalius, Brangulė
Spalio 10 d.: Pranciškus, Eurlampija, Gilyvdas, Aukšė
Saulė teka 6:55, leidžiasi 6:21.

ORAS

Saulėta, temperatūra dieną 70 l., naktį 50 l.

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu:
E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, IL 60632

79 KUOPA IR VYČIŲ SEIMAS

Vyčių seimas prabėgo, dabar jo prisiminimais gyvename. Seimas buvo Bostone, kuris šventia 350 metų sukaktį. Posėdžiai vyko Boston Park Plaza viešbutyje rugpjūčio 6-10 d.

Vidurio-Centro apygardą seime atstovavo Pranas Zager. Atstovai iš 79 kuopos buvo Berta Janus, Marija Kase, Magdalena Smailienė, Zofija Zager, Julija Belickienė, Antanas Dainius, Jurgis Kase ir Jonas Newberry. Iš jų, Marija Kase dirbo sveikintųjų komitete, Berta Janus — mandatų ir Magdė Smailienė — rezoliucijų komitete. 79 kuopos pirmininkas Pranas Zager įėjo į seimo prezidiumą kaip nominacijų komiteto narys. Zofija Zager užbaigė eiti centrinio ritualų komiteto pirmininkės pareigas. Per paskutiniuosius metus jos vadovaujamas komitetas 353 vyčių pakėlė į auktesnius laipsnius, iš jų 19 į ketvirtąjį. Tie 19 buvo: Ona Abramaitienė, Aleksandras Akule, Patricia Akule, Jonas Aukščiausias, Eleonora Mantz, Pranas Markuns, Virginija Markuns, Marija Mickevičienė, Ona Norikavičienė, Violeta Panavienė, Haris Petrakis, Judita Petrokienė, Milda J. Pietz, Marcia Rogers, Juozapas Sleder, Jovita Sleder, Eleonora Služienė, Elena Tucker ir Juozapas White.

Buvo penki seimo posėdžiai ir trys simpoziumai. Simpoziumų temos buvo: Lietuvos reikalai — pravedė kun. Kazimieras Puzevičius iš Brooklyno, Lietuvos vyčių istorija — pravedė Loretta Stukienė iš Newarko ir Lietuvos vyčių organizacijos paskirtis — pravedė dr. A. Budreckas iš Bostono.

Visi pranešimai seime buvo pilni ir išsamūs. Centro valdybos pirmininko Pilypo Skabeikio pranešimas buvo toks stiprus, kokio seniai nebuvo girdėję. Pilypas Skabeikis buvo išrinktas pirmininku trečioms metams.

Ne tik posėdžiai buvo, bet ir pramogos. Buvo banketas, balius ir kultūrinis vakaras. Banketė auginsiu „Lietuvos draugo“ medaliu apdovanotas buvo kun. Mykolas Bourdeau iš Anglijos, kuris parašė ir išleido knygą: „Kryžių šalis — kova už religijos laisvę Lietuvoje 1938-1978“. Garbingų svečių tarpe banketė buvo ir Robertas Brieze su ponija.

Brieze prieš keletą metų apdovanotas buvo „Lietuvos draugo“ medaliu. Per jį buvo išlaisvintas Simas Kudirka. 79-tai kuopai ir Vidurio-centro apygardai svarbiausioji dalis banketė buvo, kai organizacijos garbės narius buvo keliamas 79-tos kuopos narys Antanas Dainius. Garbės narys prof. Aleksandras Aleksis iš Waterburio, pats prieš keletą valandų pagerbtas, papasakojo keletą neužmirštamų momentų iš Antano Dainiaus veiklos. Jam vadovaujant buvo atgaivinta 79 vyčių kuopa, ir jis visuomet laikėsi vyčių obalsio: „Dievui ir Tėvynei“. Daug nuveikęs yra jis, bet vienas iš didžiausių jo darbų yra suorganizavimas statybos fondo perkelti į kitą vietą Dievo Apvaizdos bažnyčią Detroito, kai senoji buvo nugriauta, pravedant per tą vietą plentą. Ir lietuviškas pakelės kryžius jo rūpestiu pastatytas buvo prie bažnyčios. Daug laiko ir

darbo pašventė Antanas Dainius tiems darbams, ir dar daugeliui kitų, kuriems suminėti neužtektų čia vietos.

Daugiau kaip pusketvirtą šimto atstovų ir svečių dalyvavo seime ir jo parengimuose.

Jo ekselencija Bostono vyskupas Jonas Mulcahey dalyvavo seimo užbaigimo mišiose, kurios buvo rugpjūčio 10 d. lietuviškoje Šv. Petro bažnyčioje Bostone. Po Mišių buvo atsiveikimo užkandžiai.

1981 m. seimas bus Scrantono mieste Pensylvanijoje. Jis vyks Scrantono universiteto patalpose.

Sophie M. Zager

J. IR A. ADOMĖNAI

Jonas Adomėnas, kuris jau antrus metus pirmininkauja 110 Maspetho vyčių kuopai, ir jo žmona Antuanetė, buvo pakelti į trečią vyčių laipsnį per šios vasaros Atlanto Pakrančių apygardos suvažiavimą Philadelphijoje. Adomėnai į Maspetho vyčių kuopą įstojo 1977 m. sausio mėnesį. Jonas pradžioje buvo kuopos vicepirmininku, paskui buvo išrinktas pirmininku. Jis kartu buvo centro valdybos vicepirmininku ir Atlanto Pakrančių apygardos narių verbavimo komiteto sekretoriumi. Jo žmona Antuanetė jau antrus metus yra Ritualų komiteto pirmininkė. Maspetho kuopa, anksčiau turėjusi tik 30 narių, Jonui vadovaujant išaugo, dabar turi 171 narį. Jam sekasi organizuoti pasilinksminimus ir religinius bei kultūrinius pobūdžio, kaip reikalauja organizacijos tikslai, išreikšti šūkiu „Dievui ir Tėvynei“.

Petras Juskevičius

JAUNIEJI VYČIAI

Jaunųjų vyčių kuopos dabar yra dvilikoje miestų: Brocktone, Pietiniame Bostone, Newarko, Westfieldo, Chicagoje, Daytono, Amsterdame, Providence, Maspetho, Washingtono, St. Clair ir Scrantono. Jos yra gana veiklios. Jaunieji dalyvavo Svento Tėvo priėmimo, kai buvo jis atvykęs į Jungtines Valstijas, ruošė Kūčias, dalyvavo Šv. Kazimiero švenčių programose, padėjo leisti ir platinti Lietuvos Reikalų komiteto biuletenį ir daug kitų darbų dirbo. Kai kurios jaunųjų kuopos dalyvauja sporte, kitos šoka tautinius šokius, dar kitos turi dainavimo grupes. Dalyvaujami vyčiuose jie sužino apie Lietuvą, jos žmones ir papročius ir susipažįsta su organizacijos veikla ir tikslais. Vyčių kuopos tuose miestuose, kur dar nėra jaunųjų vyčių kuopų, turėtų pasistengti suburti po vyčių vėliava savo apylinkės lietuviškąja jaunimą. Jauni nariai yra kiekvienos organizacijos testinimo pagrindas. Jaunieji vyčiai yra gyvybinė mūsų organizacijos dalis.

(Iš vicepirmininkės pranešimo vyčių seime)

— Apvaizda 100 metų kaupia gerius valstybei atkurti, o paskui 100 metų ilsi.

— Praleistą turtą vėl galime uždirbti darbštumu, blogą sveikatą dar kartais galima atgauti vaisiais, ir dieta, tačiau nesunaudotas laikas dingsta amžinai.

Clevelando studentų vokalinis vienetas „Nerija“ išpildys programą Amer. Liet. R. Katalikų federacijos kongrese spalio 17-18 dienomis Southfield, Mich., Dievo Apvaizdos parapijoje. Nuotr. Jono Urbono

ZURNALISTINĖ POPIETĖ DONELAIČIO GARBEI

Ivyko sekmadienį, rugšėjo 28, Kultūros centro mažojo saliuokė. Prasidėjo tuoj po vidudienio ir užtruko 63 minutes. Bet jau be jokių diskusijų, nugarimų, bet kokių vaizų ar pasipilėjimų.

LŽS Detroito skyriaus v-bos pirm. Balyz Gražulis trumpoje įžangoje priminė, kad susirinkome pagerbti Kristijoną Donelaitį, 200 metų sukaktuvių nuo jo mirties progą. Ir išvardijo nesėkmes, kurios Donelaitį po mirties ištiko: dingo iš gimtųjų žemių jo numylėtų būrų palikuonys, gražus Tolminkiemio vardas pakeistas į šlykštų „Čistyje Prudy“, kiloti — perkiloti — visai lipdyti jo kaulai, kad atkūrus portretą. O Detroito bandant su rengti platesnės apimties minėjimą, kreiptasi į kelias organizacijas, bet pritarimo nerasta. Kai minėjimą emė organizuoti LŽS skyrius

Rita Čyvaite — Klorienė, „Nerijos“ vadovė

valdyba, dar du kartu reikėjo keisti datą (trauktis iš kelio kitais), o savaitei iki minėjimo belikus, susirgo ir atsidūrė ligoninėje angažuotas paskaitininkas Vytautas Alantas... Gerai, kad paskaita buvo anksti paruošta ir minėjimo dar kartą atidėti nebereikėjo.

Kad paskaita neskambėtų taip sausai, publikai apšildyti, sudominti pakviestas Karolis Balyz. Jis vaizdžiai padeklamavo ilgesnį „Pavasario linksmųjų“ ištrauką.

Vyt. Alanto paskaitą, pavadinimą „Kai Tolminkiemio klebonas juokauja“, skaitė pats B. Gražulis. Nors, gal prie pasirinktos temos taisyklamas, referato autorius kiek ryškiau akcentavo ir citatomis iliustravo Donelaičio „juokavimus“, bet neapsiejo nei be biografinių duomenų, nei be platesnio „Metų“

aptarimo bei panagrinėjimo. Referatas buvo įdomus, ryškūs Donelaičio — poeto bei moralistų. Beje, pats neatkreipiau dėmesio, bet po paskaitos vienas asmuo priminė referate sakius, jog K. Donelaitis jokios naujos literatūrinės srovės nepradėjęs... Jeigu tikrai taip V. Alantas parašė, tai jokių būdų sukurti negalima, nes kas gi kitas romantizmo laikotarpį bus pradėjęs apie vargšus žemdirbius, beveik vergus? Bet tai tik tarp kitko.

Kad referatas dar patraukliau atrodytų, vienu metu jis buvo nutrauktas, kviečiant K. Balį įterpti su rinkinių posmų deklamaciją ir tik po to užbaigtas.

Atvangai pakviesta solistė Danutė Petronienė, sopranas. Vidui Neverauskui akompanuojant, padainuotos keletos dainos: St. Šimkai „Kur bakažė samanotė“ ir „Ko vėjai pučia“ J. Gruodžio (žodžiai K. Binkio) „Aguonėlės“, J. Tallat — Kelpšos (žodž. L. Giros) „Ne margi sakalėliai“. Visos dainos nuskambėjo nepaprastai puikiai. Nors įvertinti tik vienu banaliu sakiniu, bet sakau tai iš širdies ir, tikrai, tą patį pasakytų kiekvienas klausytojas.

Užsklandai dar kartą sugrįžo Karolis Balyz su ilgesne „Rudens gėrybių“ ištrauka apie būrų puotą. Kadangi toje ištraukoje labai daug nesuprantamų žodžių, deklamuotojas prieš pradėdamas visus juos mums „išvertė“ į šandieninę mūsų kalbą. Su malonumu klausėme geros K. Balio interpretacijos ir negalėjome nesisųpsoti, tartum ekrane ar scenoje regėdami tuos vargdičius, bekėmšančius visokius vėdarus bei lašinius, o jų neįgalus moteris slaptai besirūbiančias brangvynį...

Ak, dar primintina, kad siena už paskaitininko galvos buvo papuošta Albino Grigaičio pieštu K. Donelaičio portretu (tušo ar pieštuko technika).

Štai ir visas. Kas atėjom — nenusivylėm. Priešingai, išėjom turtingesni, su didesne pagarpa Kristijonui Donelaičiui. Deja, tebuvo tik 33 žmonės...

Alfonas Nakas

REAGAN IR BUSH RINKIMO KOMITETAS

Vykstant pirminiams rinkimams, įvairiose vietovėse veikė atskiri lietuvių komitetai,

tai vienas, tai kitam kandidatui paremti.

Praėjus konvencijoms, o Respublikonų partijos vėliavėsiu, kandidatų į prezidentus išrinkus gubernatorių Ronald Reagan ir į viceprezidentus — ambasadorių George Bush, tiek amerikoniški, tiek lietuviški komitetai, buvo sukonsoliduoti į bendrą Reagan ir Bush komitetą. Daugumoje tie patys asmenys, kurie darbovosi Reagan ar Bush rinkiminėje akcijoje, persitvarkius bei pasidalinus organizacinius postus, liko dirbti ir toliau.

Panašiu būdu buvo sujungtas ir Lietuvių Respublikonų jėgos. Atskirai veikusieji komitetai apsiūnė į vieną bendrą komitetą — kurio pavadinimas angliškai skamba sekant: „National Committee of Lithuanian American Voters for Reagan & Bush“. Jam pirmininkauja — Amerikos Lietuvių Respublikonų federacijos p-ks Anatolijus Milūnas. Kiti komiteto nariai: Jonas Talandis ir Eugenijus Ziury — vicepirmininkai, Kazimieras Oksas — sekretorius, Pranas Jurkus — išdininkas. Kiti vicepirmininkai yra: Eugenijus Bartkus — Indiana, Alfonsas Dzikas — Connecticut, dr. Jonas Genys — Maryland, Lilija Grumalaitis — Texas, V.P. Janušonis — Wisconsin, Raymondas Kudukis — Ohio. Liucija Mažeika — California, Algis Regis — Illinois, Zigmas J. Strazdas — Florida, Jonas Urbonas — Michigan ir Aušra Zerr — Pennsylvania.

Komiteto direktoriai yra: dr. Juozas Briedis — III, Vytautas Jokubaitis — Ohio, dr. F.V. Kaunas — III, Vladas Plečkaitis — Ohio, Irena Regis — III, ir Juozas Šulaitis — III.

Paskutiniu metu į komitetą dar yra įsijungę — dr. Kazys Ambrozaitis — Indiana ir Kazys Laukaitis — Illinois. Malonu pastebėti, kad tiek lietuvių respublikonai, tiek demokratų yra aktyviai įsijungę į prezidentinius rinkimus ir savo dalyvavimu rinkiminėje akcijoje populiariau lietuvių vardą. O kad Amerikos didžiosios partijos yra pastebėjusios lietuvių aktyvumą bei organizuotumą, matome iš jų kandidatų kreipiamo dėmesio: lietuvių, lankantis jų tirščiau apgyventose vietovėse — kaip Marquette Parke — Reaganui, o Carteriui kviečiant Lietuvius B-ės atstovus į

Seimos židinį Detroito sukūrė Marytė Alkevičiūtė ir Raymond Binkowski. Nuotr. Jono Urbono

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atzīmima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje U.S.A.	40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

PARAPIJOS BALIUS SU ROCHESTERIO DAINININKAIS

Metinis, tradicinis Dievo Apvaizdos parapijos balius įvyko rugšėjo 28 Kultūros centro didžiojoje saleje. Su kokietais, gerais karštais užkandžiais pagal užsakymą, Rimo Kaspučio narsiu „Romantikos“ orkestru. Puotautojų tesusirinko mažiau nei trys šimtai, ir tai toli gražu ne visi (Nukelta į 4 psl.)

Advokatų Draugija

VALDEMARAS BYLAITIS

IR VINCAS BRIZGYS

Teisų daktarai

2458 W. 69th St., Chicago, Ill.

Visi tel. 778-8000

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00
val. popiet., treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antr., tr., penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Ištaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112

Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popietį

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KODIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.

Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirmad., antr., ketv., ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527

Dr. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą.

Tel. 288-4483, 373-4323, 386-0578

Dr. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet. ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽILOBAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penktad. 2-7 — šeštadieniais pagal susitarimą.

JAV KOMISIJOS NUOSPRENDŽIAI

JAV saugumo ir bendradarbiavimo Europoje komisija buvo įsteigta 1976 birželio 3 Helsinkio sutarimų įgyvendinimui stebėti. Pagal steigimo įstatymą tai yra daroma, atkreipiant išskirtinį dėmesį į humanitarinius reikalus. Nesenai (rugpjūčio 1) komisija įteikė JAV Kongresui savo pranešimą „Saugumo ir bendradarbiavimo Europoje konferencijos Baigiamojo akto įgyvendinimas: Nuosprendžiai ir rekomendacijos penkeri metai po Helsinkio“. Pranešime apžvelgiamas pastarųjų trejų metų Helsinkio sutarimų įgyvendinimas Sovietų Sąjungoje ir kitose Rytų Europos kraštuose, nes ten, pasak pranešimo, „su retomis išimtimis, daugelio sričių gyvenimo lygis yra bauginančiai žemas, o kai kuriais atvejais yra net smukes“.

Bene sunkiausias smūgis saugumo Europoje sąjūdžiui buvo Afganistano įvykiai. Komisijos pranešimas tuos įvykius apibūdina kaip užpuolimą ir okupaciją. Sovietų Sąjungos elgesys pažeidė bent penkis iš dešimt Baigiamojo akto principų, ir vienintelis būdas Sovietų Sąjungai atstatyti Helsinkio sutarimų signatūrų pasitikėjimą yra atitraukti visą savo kariuomenę.

Toliau, aptardama tautų laisvo apsisprendimo principų įgyvendinimą, komisija pareiškė, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos užėmimas ir okupacija yra bene ilgiausiai besitęsiantis tautų laisvo apsisprendimo teisės pažeidimas. Komisija taip pat pabrėžė, kad JAV nepripažįsta jų kraštų inkorporavimo į Sovietų Sąjungą.

Pranešimas pažymi, kad Pabaltijo respublikose pasikylėjusi tautų laisvo apsisprendimo ir nepriklausomybės sąjūdis. Paminėta Lietuvos Helsinkio sutarimas stebėti grupės veiklą, pabaltiečių pareiškimai dėl Molotovo-Ribentropo paktų ir kt.

Aptariant žmogaus teisių įgyvendinimą, išryškėja skirtumas tarp vieno kitai priešingų žmogaus teisių sąvokų. Varšuvos paktą kraštuose žmogaus teisės apsisprendžia valstybė. Kaip išaiškina sovietų teisės specialistas dr. S. Černičenko, valdžia „suteikia specifinį turinį ir kiekybę žmogaus teisėms“. Tuo tarpu Vakaruose asmuo džiaugiasi neliečiamomis teisėmis.

Iš tų dviejų sąvokų skirtumo ir išplaukia didžiausias nesutarimas tarp Vakarų ir Rytų. Tas nesutarimas yra labai plati apimtis, įskaitant „naujoviskų“ būdus represuoti disidentus ir rezistentus — „ekonominius nusikaltimus“ (pvz., Romas Ragaišis, kuris buvo nuteistas už akinių padirbimą), suklaidotų kaltinimų ir liudijimų vartojimas (pasak pranešimo populiariausias kaltinimas yra išprievartavimas), baudimas už religinę arba „antisovietinę“ veiklą (tai gali būti taikoma visiems disidentams — rezistentams sąjūdžiui Sovietų Sąjungoje), tautų ir jų kultūrų niokojimas (pvz. Taškento konferencijos sprendimas stiprinti rusų kalbos mokymą net ir vaikų darželiuose arba Krymo totorių legalizuotas persekiojimas) ir pan.

Komisijos nuomone, Helsinkio sutarimas davė Rytų Europos disidentams ir rezistentams pagrindą reikalauti iš valdžios daugiau pagarbos žmogaus teisėms. Tai, gal būt, ir buvo vienas svarbiausių Helsinkio sutarimų laimėjimų. Tuo pačiu komisija pastebi, kad Varšuvos paktą kraštų žmogaus teisių įgyvendinimas

yra nevienodas. Vienur, kaip Čekoslovakijoje ir Sovietų Sąjungoje, padėtis yra gan liūdna, o kitur, kaip Lenkijoje ir Vengrijoje, yra žymiai geresnė. Vengrijoje, kuri yra apamai viena nuosaikesnė Varšuvos paktą kraštų, gyventojams net leidžiama traukti policiją į teismą už žiaurų elgesį. Pranešama, kad 1979 m. viename net pasisekė laimėti bylą.

Ekonominio ir mokslinio bendradarbiavimo bei kultūrinio ir mokslinių mainų srityse yra atsiliepię Afganistano įvykiai. Nuo 1980 m. pradžios JAV taiko suvaržymus prieš Sovietų Sąjungą ekonominėje ir kultūrinėje mainų srityse. Afganistano įvykiai taip pat yra labai sumažinę mokslinio bendradarbiavimo ir studentų apsišvietimo galimybes tarp JAV ir Sovietų Sąjungos.

Gyventojų ryšių ir informacijos srityse įgyvendinimas taip pat yra nevienodas. Aplamai, Varšuvos paktą kraštai varžo gyventojų ir informacijos ryšius, bijodami „ideologinio užteršimo“. Išvykimas užsienin bei emigravimas yra labai varžomas Sovietų Sąjungoje ir kitur. Laisvės radijo ir Laisvos Europos radijo programos tebe-trukdomos. Taip pat Čekoslovakijoje ir Sovietų Sąjungoje yra pradėjus vartoti radijo programų klausymą kaip įrodymą prieš asmenis, apkaltintus politiniais nusikaltimais.

Nežiūrint visų neigiamų reiškinų, komisija yra nuomonės, kad žmogaus teisių, tautų apsisprendimo ir panašinių klausimų gildinimas, pradėtas Helsinkio konferencijoje, yra naudingas, siekiant tikros taikos Europoje. Tiesa, nėra realistiška tikėtis staigių pasikeitimų, tačiau Helsinkio sutarimų įgyvendinimą peržvalgos, kurios vyko Belgrade ir vyks Madride, yra reikalingos šiems klausimams viešai iškelti ir pilnesniam sutarimų įgyvendinimui užtikrinti.

Belgrado konferencija, vykusio nuo 1977 m. spalio iki 1978 m. kovo mėn., nusprendė mažai konkrečių dalykų. Tačiau, Vakarams spaudžiant ir nežiūrint Sovietų Sąjungos ir kitų Rytų Europos kraštų aiškinimų, kad tai yra kišimasis į vidaus reikalus, žmogaus teisių klausimas tapo tarp tautinės taikos klausimo dalimi. Konferencijos dalyviai taip pat nustatė kitam peržvalgos susirinkimui vietą ir laiką, tuo būdu užtikrindami klausimų gildinimo tęstinumą.

Besiruošiant Madrido konferencijai, JAV komisija siūlo JAV ir jų sąjungininkų delegacijoms laikytis šių minimalių gairių: Sutarimų įgyvendinimo peržvalga yra svarbiausias Madrido konferencijos tikslas.

Kad būtų naudinga, peržvalga turi atvirai ir išsamiai aptarti visas Baigiamojo akto dalis.

Išskirtinis dėmesys turėtų būti skiriamas žmogaus teisių reikalams, kaip integraliai daliai saugumo Europoje.

Sovietų Sąjungai turi būti laikoma atsakinga už Afganistano užpuolimą. Šiuo šaltai apgalvotuėjimu Sovietų Sąjungą pažeidė bent penkis iš dešimt Baigiamojo akto principų.

Išsaugojant saugumo Europoje sąjūdžio patikimumą bei garbingumą, kiekviena Baigiamojo akto dalis turėtų būti lygiai traktuojama. Pavyzdžiui, jei yra pažangos militarinio saugumo srityje, tai turėtų taip pat atsispindėti ir kitose srityse, įskaitant žmogaus teises.

Madrido konferencija turėtų nustatyti sekančios peržvalgos vietą ir laiką.

PAKELIUI Į PRAGARĄ

Tokios kelionės į bausmės lagerius

Patekus į sovietinio saugumo rankas, kiekvienas suimtas pergyvena tris periodus: kalėjimas iki teismo, po teismo nugalėjimas, bausmės ar tremties vieta ir pagaliau gyvenimas koncentracijos lageryje ar kalėjime, kol atliks skirtą bausmę.

Iš ten ištrūkusieji kitaminičiai yra smulkiai papasakoję, kokios sąlygos kalėjimuose ir ištrūkimui bei bausmės vietoje.

Kiek mažiau yra žinomas gabenimas į teismo paskirtą vietą. O juk ir toji kelionė yra ne kas kita, kaip žmogaus didžiausias pažeminimas, jo kankinimas. Apie tokias „keliones“ gana daug žinių surinko Amnesty Internationalas ir paskelbė savo raporte „Sovietų Sąjunga: Bausmės del skirtingų įsitikinimų“.

Iš to raporto čia kai ką paduodame.

Visi pripažįsta, kad pargabenimas į bausmės vietą yra vienas iš baisiausių pergyvenimų. Žydas Ilya Glezer, buvęs sąžinės kalnys, sako, kad „tai siaubas, kuris žmogų sugybulina“. Pasibaigus teismui ir paskelbus sprendimą, sąžinės balseivio pargabenimas į bausmės vietą (kuri vadinama „pataisos vieta“), jei nuotolis yra ne didesnis kaip 100 km, vyksta garšiaisais „Vorono“ (varnas) automobiliais. Tai metalinis, dengtas sunkvežimis, viduje padalintas į pusantro metro didumo vietas. Prie trijų suolų yra mediniai suolai. Dvi mažutės vienetės yra skirtos „ypatingai pavojingiesiems“, dažniausiai politiniams kalniams.

Tokiame sunkvežimyje turėtų būti ne daugiau 11 asmenų, tačiau to nepaisoma. Vienas liudininkas papasakojo matęs Mordovijos viename pataisos lageryje iš „Vorono“ iškraujant 25 moteris, kurių viena turėjo ant rankų kūdikį. Taigi kelionės bausumą ir kanciją sudaro baisūs sukimšimas, kratymas bažiuojant mažais duobtais keilais ir oro trūkumas. Kazanėje 1979 m. 17 kalinių uždušo, kai sunkvežimis buvo paliktas saulėje.

Jei bausmės vieta yra daugiau kaip 100 km, tada kaliniai vežami traukiniais arba net lėktuvais, jeigu prie paskyrimo vietos negalima kitaip privažuoti. Vežamiems geležinkeliais yra specialūs vad. „Stolypino vagonai“. Kiekviena tokia vagonė yra 10 skyrių, kur turi būti 8-10 asmenų, bet paprastai sukimšama 15-30. „Pavojingi“ kaliniai talpinami į skyrių po 3. Vaziuojama dienų dienomis. Kaliniai vedami į vienintelę išeinamąją vietą po vieną, kartą ar du per dieną, pagal sargybinių nuožūrą. Pagal taisyklę, kaliniai vandens turėtų gauti kas 4 valandas, bet vandens teikimas yra nereguliarus, retas, kas sudaro kaliniams baisią kanciją, ypač dėl to, kad „Stolypino vagonai“ yra metaliniai, juos saulė baisiai įkaitina. Be to kaliniai maitinami sausa sūria žuvimi ir duona. Porcija duodama trims dienoms. Kas ketvirtą dieną turėtų duoti karšto maisto, bet tokiu niekas nesirūpina. Prekių traukiniai vaziuoja labai lėtai. Jie ilgai stoviniuoja mažose stotelėse ir kaliniai minėtose sąlygose, sargybinių rankose kartais išbūna ištisą mėnesį ir ilgiau.

1972 metais, liepos mėn. karščiuose keli šimtai kalinių, kurių tarpe buvo nemažai politinių, buvo pargabinti iš Mordovijos lageryje daugiau į šiaurę, į Permės sritį. Traukinys vaziavo tik naktimis; dienomis stovėjo. Vienas sąžinės kalnys apie tą kelionę pasakoja:

„Penkiolika asmenų viename vagono skyriuje, visi nuo prakaito šlapi. Dvi dienas kalinių nevedė į išeinamąją vietą. Skyrių durys užantspauduotos. Tik į kelionės galą durys buvo kiek pravertos, bet ir tai mažai padėjo. Žmonės gulėjo ant grindų nuogi. Mėsos, smarvės dusinantis oras. Vienas kalnys toje kelionėje mirė. Baisi kancija“.

O kitas pasakoja: „Mažiausia 'malonė' — lašas vandens, tyro oro gūsis buvo gaunama tik tada, kai kaliniai, traukiniai vaziuojant per apgyventas vietas, visi kartu imdavo šaukti. Kai kurie kaliniai neteko sąmonės. Visos kelionės metu nebuvo jokios medicininės pagalbos. Bemoškiai sargybiniai dalindavo tuos pačius miltelius visiems be jokio skirtumo“.

Kai kaliniai vežami labai toli, jie paprastai vieną ar kelias naktis praleidžia vad. „pereinamose“ kalėjimuose, esančiuose didesniuose miestuose, MVD (Vidaus reik. ministerijos) žinioje. Tokie sustojimai davė labai svarbių šiaip nežinomų žinių Amnesty Internationalui apie Sovietų Sąjungos kalėjimus. Apie juos papasakojo ten buvęs ieji. Pvz. kai kurie kaliniai buvo laikinai uždaryti į mirtininkų vietas, ir tas atskleidė vieną iš labiausiai Sovietų Sąjungoje

goje saugojamų paslapčių.

Leningrado inžinierius geologas Georgij Davydovas, nuteistas septyneriems metams už „agitaciją ir antisovietinę propagandą“, vežamas iš Permės lageryje į Vladimirio kalėjimą. Kirove buvo pasodintas į mirtininkų vienetę. Davydovo vienetė požemyje turėjo apvalias lubas ir buvo galima stovėti tik viduryje. Viduje žemas suolas, mažutis suklupęs staliukas ir „paraška“ (gamtos reikalams) be antvokio. Vienetė buvo drėgna ir sienomis lipiojo juodvabaliai. Šviesa tik pro mažutį langelį, bet už tai 40 žvakių lempos degė visą laiką — dieną ir naktį.

Paprastai „pereinamieji“ kalėjimai yra perpildyti, purvini, pilni gyvių. Po 12 metų kalėjimo už tautinę veiklą ukrainietis Mikola Gandzjuakas, 1976 metais buvo vežamas į tremtį. Sverdlovsko „pereinamajame“ kalėjime buvo sugrūstas su 80 kalinių, kai kamera buvo skirta tik 20 asm. Kaliniai, kaip jis vėliau rašė, turėjo rasti vietas net po suolais, po lovomis ir sugulti net aplink „parašką“. Buvo veik neįmanoma prieiti prie durų, kada dalindavo maistą.

Nijolė Sadūnaitė irgi pasakojo savo patirtį, kai ji buvo gabenama iš Lietuvos į Mordoviją ir praleido 7 dienas Pskovo kalėjime, purvinyje, drėgname, šaltame ir tamšiuose požemyje. Gavo purviną matracą, jokios antklodės, ne paklodės. Kai nusišaldžiusi susirgo, negavo jokios medicininės pagalbos. Bet tai dar buvo geriau, negu sekanti kalėjime, kur turėjusi miegoti ant grindų, nes matracas tiesiog judėjo nuo blaikių.

Savo pergyvenimus pasakoja ir ukrainietė poetė Irina Stasiv. Kalinė apie kitą kalėjimą, kai ji 1978 m., po 6 metų kalėjimo, buvo tremiama į Sibirą. Biologas Ilya Glazeris, 1972 m. nuteistas šešeriems metams kalėjimo, prideda, kad viename „pereinamajame“ kalėjime, kameroje, skirtoje 4 kaliniams, buvo drauge su 25 kaliniais.

Gali atrodyti keista, bet „laimingesni“ yra tie sąžinės kaliniai, kurie yra nuteisti už ypatingai sunkius nusikaltimus prieš Sovietų Sąjungą (vis už „antisovietinę agitaciją ir propagandą“), nes jie paprastai pakeliami į laikomą vienetę po vieną, kartais drauge su 1 ar 2 panašiais kaliniais. Jie bent kenečia dėl kalinių sugrūdimų ir kalė-

apsigyveno Madagaskare. Mirė 1967.VII.24 Aix-les-Bains, Prancūzijoje.

Germanas Kazys, g. 1897.X.9 Svetošino dv., Paežerių vls., Sakių aps., LU Kaune baigė 1929 m. inžin., XIX - XX kab. 1938.XII.5 - 1030.XI.21 susisiekimo ministeris. Nuo bolš. rusų okupacijos 1944 m. išbėgo į Vokietiją, atvyko į JAV, mirė 1980.IV.18 St. Charles, Ill.

Giedraitis Balys, s. Marcijono, g. 1890.I.14 Rygoje, 1916 m. Maskvoje baigė karo mokyklą, savanoris, pulkininkas, XV kab. 1930.VI.28 - 1934.VI.8 krašto apsaug. ministeris. 1940 m. bolš. areštuotas, kalintas Kauno sunk. darb. kal., 1941.VI.23 išvežtas su kitais kaliniais į Minską, nuvarytas į Červenę (Gudijoje) ir ten, miške enkadistų sušaudytas 1941.VI.26-27 naktį.

Grinius Kazys, g. 1866.XII.17 Salemos - Būdos k., Sasnavos vls., Marijampolės aps., 1887 - 93 studijavo Maskvos univ. medicinos fak., gydytojas, visuomenės veikėjas, seimų narys, redaktorius, buv. Lietuvos valst. prezidentas 1926.VI - 1926.XII.17; VI kab. 1920.VI.19 - 1922.II.2 ministeris pirm. Nuo Sov. Rusijos okupacijos 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. 1947.I.24 atvyko į JAV. Mirė 1950.VI.4 Chicagoje.

Gudauskas Jonas, g. 1890 m. Šaudojus k., Laukuvos vls., Tauragės aps., Kaune baigė LU teisių fak., teisininkas, buv. Apeliacinių rūmų pirm., XIX kab. 1938.XII.5 - 1939.III.27 teisingumo ministeris, Bolš. XI.8 areštuotas, 6 sav. kalintas Kauno NKVD būstinės rūsyje, vėliau Kauno sunk. darb. kal., 1941.VI.23 išėjo į laisvę. Vėl 1944 m. rusams Lietuva okupuojant pasitraukė į Vokietiją, 1949 m. atvyko į JAV, mirė Chicagoje 1980.IV.4.

Indrišius Julius, s. Igno, g. 1901 m. Peluodžių k., Pašvitinio vls., Šiaulių aps., savanoris, atsisakė ir slapta išbėgo į Vokietiją. 1947 m. 1927 m. baigė LU teisių fak., teisininkas, visuomenės

LIETUVIAI “AMNESTY INTERNATIONAL” VEIKLOJ

Rugsėjo mėn. 24 d. Washingtono Amnesty International grupė 34 susirinko savo pirmam rudeniniam susirinkimui. Tenai buvo oficialiai visiems pranešta, jog tos grupės adoptuota sąžinės kalinė, Nijolė Sadūnaitė, liepos mėnesį baigė jai užkrautą tremties bausmę ir dabar yra grįžusi į Lietuvą.

Tuo pačiu metu susirinkusieji nariai buvo painformuoti, jog naujai šios grupės adoptuotas kalnys yra kitas lietuvis, Arvydas Čekana-vichius (taip angliškai rašoma jo pavardė), 31 metų amžiaus, buvęs medicinos studentas ir kovotojas už lietuvių žmogaus ir tautos teises, kuris jau ir anksčiau buvo kalinamas už savo įsitikinimus. Trumpai pateikta jo biografija išspausdinta susirinkimą pranešančiame aplinkraštyje šitaip savo nariams pristato Arvydą Čekanavičių:

„Arvydas buvo areštuotas Lietuvoje 1979 m. lapkričio 6 d. ir teistas 1980 m. sausio 4 d. Jis buvo neteisingai apkaltintas įvairiais kriminaliniais nusikaltimais ir valdžios įsakymu prievarta uždarytas specialioj psichiatrinėje ligoninėje (pačioje žiauriausioje) neribotam laikotarpiui. Amnesty International tiki, jog jis buvo persekiotas ir nuteistas dėl to, kad bandė pasi- naudoti išsireikimo laisvės teise (his right to freedom of expression); kitaip sakant — dėl politinių, o ne dėl mediciniškų priežasčių. Arvydas buvo pirmą kartą areštuotas 1973 metais ir praleido 6 metus psichiatrinėje ligoninėje. 1979 m. birželio mėnesį jis buvo antrą kartą areštuotas ir turėjus kentėti nuo stiprių „vaistų“ įskiepinimų. Jis taip pat yra adoptuotas vienos Amnesty International grupės Austrijoje“.

Susirinkime buvo pateikta ir daugiau detalių apie Čekana-vičiaus bylą, paryškinant jojo bandymą pranešti ir paliudyti užsieniui apie psichiatrijos mokslo šakos klaidingą naudojimą politinių kalinių kankinimui.

Apie psichiatrijos piktnaudžiimą valdžios užmačioms papasakojo vienas Washing- tono grupės narys, kuris buvo šią temą nuodugniai ištyri- jimo kameras.

Prie politinių kalinių kan- čių prisideda dar ir sargy- binių žiaurus elgesys su ka- liniais. Dėvyni kitaminčiai, 1977 m. uždaryti į ypatingojo režimo lagery Mordovijoje, pa-

nejęs. Apie Lietuvos istoriją ir jos dabartinę padėtį susirinku- siems papasakojo tos grupės vienintelė lietuviė narė, Elena Bradūnaitė.

Amnesty International yra pasaulinio masto organiza- cija, kurios centrinė įstaiga yra Londone, Anglijoje. Organiza- cija sudaro politinių kalinių sąrašus, kurie nuteisti už savo sąžinės įsitikinimus, o ne už kriminalius nusikaltimus. Įvairius kraštus veikia narių grupės „adoptuojančios“ ka- linus ir besirūpinančios jų būklės pagerinimu. Vieno kurio krašto nariai negali adoptuoti kalinių savame krašte, pvz. amerikiečiai gali adoptuoti čiličius, afrikičius, Sovietų Sąjungos kalinius, bet ne amerikiečius. Centrinė įstaiga labai gerai iširia kiekvieno pasiūlyto kalinio bylą, kad tikrai nebūtų kalinių jokio kriminalinio užmetimo.

Amnesty International rati- lių nariai, adoptavę kalinį, imasi įvairiausių žygių su- teikti kaliniui moralinės, o kartais ir materialinės paramos: rašo jam laiškus, siunčia siuntinius, praveda kortelių rašymo vajuos. Taip pat rašo laiškus valdžios parei- gūnams, primindami kalinio vardą, bylą ir neteisėtą įkali- nimą; reikalauja greito jo išlaisvinimo. Jie taip pat ban- do painformuoti plačiąją publiką apie nekaltus nuteis- tuosius.

Siemiet Amerikos Amnesty International yra paskelbusi specialią kampaniją, gar- sinant Sovietų Sąjungos poli- tinius kalinius. Tam reikalui yra net paruošę specialų pla- katą, kurį galima užsisakyti už \$1.00 prašant plakato „Amnes- ty International, USA, Cam- paign on The Soviet Union. Rašyti šiuo adresu: Amnesty International U.S.A.

304 West 58th Street New York, New York 10019 Ten pat galima užsisakyti knygą „Prisoners of Conscience in The U.S.S.R. Their Treatment and Conditions“ už \$5.95.

Lietuviai turėtų pasistengti daugiau sužinoti apie šios organizacijos ratielius įvai- riuose vietovėse ir kiek galima prisidėti prie jų veiklos.

El. B.

reikė, kad pervežimo metu du kaliniai: Michail Osadčy ir Bogdan Rebrick būtų sargy- binių sumušti iki sąmonės netekimo, o kitas įmestas į kalėjimo kamara.

(Nukelta į 5 psl.)

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS MINISTERIŲ LIKIMAS

L.KERULIS

Fridmanas Bernardas, g. 1859.XI Panevėžyje, teisininkas, nuo 1920 m. Kauno apyg. teismo narys, VIII kab. 1923.II.23 — 1923.VI.29 ministeris be portfelio žydų reikalams. Mirė 1929.IX.22 Panevėžyje.

Galvanauskas Ernestas, g. 1882.XI.20 Zizonių k., Vabalninko vls., Biržų aps., 1902-04 ir 1906-08 lankė Petrapilio kalnų institutą, 1908-13 m. Belgijoje Liege įsigijo kalnų ir elektros inžin. diplomus, visuomenės veikėjas, politikas. V kab. 1919.X.7 — 1920.VI.19 ministeris pirm., finansų, prekybos ir pramonės ministeris; VI kab. 1920.VI.19 — 1922.II.2 finansų, prekybos ir pramonės ministeris ir einas susisiekimo ministerio pareigas; VII kab. 1922.II.2 — 1923.II.23 ministeris pirm. ir nuo 1922.IX.28 užsienio reik. ministeris; VIII — IX kab. 1923.II.23 — 1924.VI.18 ministeris pirm., užsienio reik. ministeris ir ministeris be portfelio gudų reikalams; XXI kab. 1939.XI.21 — 1940.VI.17 finansų ministeris. 1940.VI.15 Sov. Rusijai Lietuvą okupavus liko „liaudies vyriausybėje“ finansų min., bet greit atsisakė ir slapta išbėgo į Vokietiją. 1947 m.

veikėjas, XVIII - XIX kab. 1938.II.24 — 1939.III.27 finansų ministeris. 1940.VII.12 bolš. areštuotas, kalintas Kauno sunk. darb. kal., niuteistas 8 met., perkeltas į Vilniaus Lukiškių kal., išvežtas į Sibirą konc. stovyklon 1941.VI.3. Sibire mirė 1943m.

Yčas Jonas, s. Martyno, g. 1880.VII.21 Šim- peliškių k., Biržų vls. ir aps., 1903 m. Petrapilio univ. baigė istorijos - filologijos fak., filos. dr., prof., istorikas, pedagogas, I kab. 1918.XI.11 - 1918.XII.26 švietimo min-jos valdytojas; III kab. 1919.II.12 — 1919.IV.12 švietimo ministeris. Mirė 1931.XII.17 Kaune.

Yčas Martynas, g. 1885.XI.13 Šimpeliškių k., Biržų vls. ir aps., Tomsko (Sibire) univ. teisių fak. baigė 1911 m., teisininkas, visuomenės veikėjas, I kab. 1918.XI.11 — 1918.XII.26 prekybos ir pramonės, finansų ministeris bei ėjo sus-mo ministerio par.; II - III kab. 1918.XII.26 - 1919.IV.12 finansų ministeris Sov. Rusijai Lietuvą okupavus, 1940.VII pasitraukė į Vokietiją, iš ten į Portugaliją, mirė 1941.IV.5 Rio de Janeiro m., Brazilijoje.

Jankevičius Juozas, s. Jono, g. 1890.XI.2 Vėbrių k., Panemunėlio vls., Rokiškio aps., 1915 m. baigė Kijevo politechnikos institutą (Statybos skyr.), inžinierius, docentas, XIV kab. 1926.XII.19 - 1927.V.3 susisiekimo ministeris. Rusų okupantų 1940.XI suimtas, kalintas Lukiškių kal. Vilniuje, 1941.IV išvežtas į Vorkutos konc. stov. ir ten mirė 1945.IV.22.

Jokantas Kazimieras, s. Jono, g. 1880.X.23 Valiukiškio vnk., Kupiškio vls., Panevėžio aps., medicinos mokslus išėjo Tartu univ., kurį baigė 1908 m., gydytojas, seimų narys, pedagogas, redaktorius, XI - XII kab. 1925.II.4 - 1926.V.31 ir XXI kab. 1939.XI.21 - 1940.VI.17 švietimo ministeris. 1941.VI.14 iš Kauno rusų išvežtas į Sverdlovsko konc.stov. prie Š. Uralo-Sibire mirė 1945 m.

(Bus daugiau)

PHILADELPHIA IR APYLINKĖS

DAILININKO TAMOŠAIČIO KŪRYBOS SAVAITGALIS

Jau senokai sklido žinia, kad jau dvejus metus veikiantis Lietuvių tautodailės instituto Philadelphia skyrius, susitaręs su Philadelphia lietuvių klubo kultūros skyriumi rengia platesnio masto dailės savaitgalį. Jau žinoma, kad tai įvyks lietuvių klube, 2715 E. Allegheny Ave., spalio mėn. 11 — 12 dienomis. Prasidės šeštadienį 6 v. v. Šio įvykio svarbiausia dalis bus dailininkas Antanas Tamošaitis iš Kanados. Antanas Tamošaitis su žmona Anas taziya yra Lietuvių tautodailės instituto steigėjas, taigi šis renginys Philadelphia tautodailės instituto lietuvių tautodailės meno puoselėtojams turi ypatingą prasmę.

Dail. A. Tamošaitis nuo pat savo meno studijų pradžios gilinosi į lietuvių liaudies meną ir nuo 1931 m. iki 1939 m. parašė net 13 studijų apie lietuvių liaudies meną. Sėkmingai pradėjęs dailininko karjerą, 1936 metais savo pirmojoje individualinėje parodoje Kaune (Kultūros muziejuje) debiutavo kaip gobeleno meistras. Po to už savo kūrybos darbus laimėjo aukso medalius Paryžiuje (1937 m.), Berlyne (1938 m.) ir New Yorke (1939 m.). Nuo 1949 m. gyvena Kanadoje. Čia jau jis yra įvairiaspalvis menininkas — akvarelistas, grafikas, surengęs daug individualių parodų Kanadoje bei JAV. Jo darbų yra Kanados valdžios įstaigose, muziejuose bei universitetuose. Tuo jis yra pelnęs lietuvių pagarbą. Tačiau lietuviams jis yra ypatingai brangus dėl savo tautinio meno puoselėjimo.

Dail. Tamošaitis su savo gyvenimo drauge dailininke Anastazija Šiais metais išleido abiejų paruoštą stambų, reprezentatyvų veikalą "Lithuanian National Costume". Tai vienintelis iki šiol tokios rūšies ir apimties veikalas angliškai kalbančiam pasauliui. Tai iškilus informacinis darbas apie mūsų liaudies tautinius drabužius, kartu ir apie mūsų liaudies meną, kuris šioje knygoje iš pagrindų aptartas nuo pat žilosios senovės. Tai apie jų Tamošaičių sudėtinis ir be abejo ilgų metų trūšas, ir ne lengva pasakyti, kurio didesnis įnašas, tačiau reikia pabrėžti, kad dail. A. Tamošaitienė, baigusi meno studijas, visą savo gyvenimą paskyrė tautinio apdaro puoselėjimui. Juk ji yra iš tų ne gausaus mūsų šios srities menininkų būrio, turėjusių didžiulio įtakos į mūsų tautinio meno raidą. Jos dėka tautinis menas yra įgavęs ryškia kryptį mūsų tautiniame apdare, kuris tiek pavergtame krašte, tiek išsivijęje vaidina labai svarbų ir teigiamą vaidmenį mūsų tautiniame gyvenime. Deja, dailės savaitgalyje Philadelphiaje dail. A. Tamošaitienė negalės dalyvauti dėl savo išvykos į Pietų Ameriką.

Kas yra buvęs Tamošaičių gyvenvietėje Kanadoje, yra išsivežęs neužmirštamus įspūdžius apie jų kūrybą: nepaprastas darbus, masas, kūrinius spindinčius iš jų gausios meno kūrybos. Čia sukaupta gobelenai, tautiniai drabužiai, tapybos darbai, litografijos eksponatai, įvairaus laikotarpio drožinių pavyzdžiai ir t. t.

Tamošaičių namai — tai tautinio meno šventovė. Philadelphiaje vykstanti paroda savo apimtimi nors bus ir didelė, bet, sa vaime suprantama, tai bus tik dalelė iš Tamošaičių meno šventovės. Tačiau to užteks pažinti ir menininko polėkį ir mūsų tautinio meno dvasią, o galimas dalykas, daugeliui gali būti paskutinė proga žvilgtelti į mūsų tautinio meno aukšto lygio kūrybą apžiūrėti individua lijoje kūryboje.

Šiame renginyje apie dail. A. Tamošaitį bei jo kūrybą kalbės skulpt. P. Vaškys, o su Tamošaičių veikalais "Lithuanian National Costume" supažindins R. Viesulas.

Ta pačia proga bus rodomas Kanados LB pagamintas filmas „Spirits of an Amber Past“. Filmo turinį sudaro apžvalginiai vaizdai iš Tamošaičių sodybos, kur per tris dešimtmečius susitelkė nepaprastai gausi kūrybos lo biai. Filmas bus papildytas spalvotomis skaidrėmis.

M. Raugienė

LAISKAI "DRAUGUI"

DIDŽIAI GERBIAMAS
REDAKTORIAU,

Šių metų rugsėjo mėn. 27 d. Draugo kultūriniam skyriui buvo atspausdinta, nors tik nuomone ir pastabose, D. Lapinsko atsakymas muz. Aleksandrui Kučiūnui, kuris parašė apie Tabor Farmoje įvykusį Lapinskų koncertą.

Tame atsakyme yra ir toks D. Lapinsko išsireiškimas: „As pradėjau rašyti muzikos kritikas „Draugo“ kultūriniam priede, kurių paskutiniai apie Chicago Lietuvių operą tikriausiai ne patiko A. Kučiūnui, kaip ilgamečiui operos dirigentui. Bet ar ne būtų buvę gerbingiau tuoj pat po mano kritikos, kai buvo operos valdybos prašomas, parašyti savo nuomonę apie tos operos spektaklius?“ (Mano pabrūkta).

I tai, kad nebūtų toliau lietuvių visuomenės klaidinama, tenka pareikšti, kad tai yra ne tiesa, nes Lietuvių Operos valdyba niekada nėra prašiusi dirigentą Aleksandrą Kučiūną po „Carmen Buranos“ ir „Pajacų“ operos rašyti bet kokią kritiką ar pareikšti savo nuomonę spaudoje.

Lietuvių Opera nuo pat pirmojo savo operos spektaklio laikosi principo, kad kviešti recenzentą, yra kiekvienos redakcijos reikalas, ir todėl niekada nėra prašiusi, kad kas nors po operų spektaklių rašytų recenzijas. Kai laikraščio redaktorius paprašo jo pasirinktam recenzentui pasiūsty spektaklių bilietus, Operos valdyba visada tai mieliai padaro. Su tikra pagarba

Vytautas Radzius
Pirmininkas

RETEŽELIŲ GROBĖKAI

Nuteistas 15 m. jaunuolis, priklausęs gaujai, kuri Chicago traukinioje nuo moterų kėdžių grobdavo auksinius retežėlius. Jis bus policijos priežiūroje iki 21 m. amžiaus. Kitas 14 m. berniukas už tuos pačius nusikaltimus nuteistas dvejiems metams būti savo bažnyčios priežiūroje.

RADIO PROGRAMA

Seniausis Lietuvių Radio programų Naujojo Anglijos ir Stoties WLYN, 1300 bangs, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduoda vėliausią pasaulinį žinių santrauką ir komentarus, muziką, dainas ir Magdulos pasaką. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florist — gėlių bei dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis „Draugas“ ir rašyti didelių pasirinkimą lietuviškų knygų.

LIK SVEIKAS

Raisa URBANIENĖ atlieka pramogines dainas, kurias sukurė kompozitorius B. GORBULSKIS.

Garso režisiorius Paulius Jasikonis. Išleido GINTARAS, filmų ir plokštelių gamyba, Hollywood, California.

Kaina su persiuntimu \$8.95

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI

Kreipkitės į

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. — 767-0600

Independently owned and operated

Florida Real Estate

Namų pirkimo reikalavimai: Clearwater, Largo, Belleair, Seminole apylinkėse (Netoli St. Petersburg piliečių klubo)

Prašau kreiptis:

LIUGA VAIČAITIENĖ

Realtor - Associate

Rodgers & Cummings, Inc.

Tel. Dieną 813-581-9411

Vakare 813-585-2738

Lietuviškas restoranas su namu ir

įėjimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis. Lengvos pirkimo sąlygos.

2 butai — medinis. 68 ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.

Mūrinis bungalow Brighton Parke. 15 metų. Dėl ligos reikia skubiai parduoti. Geras pirkimas.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

Notary Public

2951 W. 63rd Street

Tel. 436-7878 ar 839-5568

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas

Draudimas — Valdymas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVIČIUS

6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

M. A. SIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4250 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ švietimai, pildomi PILIETIŠKES PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

SKELBKITE "DRAUGE".

HELP WANTED — MALE & FEMALE

AIRLINES

Major airlines are now hiring for the following opportunities:

FLIGHT ATTENDANTS
RAMP AND BAGGAGE PERSONNEL
TICKET AGENTS
RESERVATION AGENTS
CLERICAL POSITIONS
CUSTOMER SERVICE
FOOD SERVICE

Individuals interested in applying with these airlines companies must be career oriented, have a public relations personality, be willing to travel if required, and be in good health. For further information on how to immediately apply directly with these major airlines companies, write to:

TRAVELEX, INC.

ATTN: AIRLINES APPLICATION INFORMATION

3845 SOUTH WASATCH BLVD. SUITE 101

SALT LAKE CITY, UTAH 84109

Please indicate briefly your background, what airlines position (s) you are interested in applying for and enclose a stamped, self-addressed envelope so that you may receive further information as to what steps to take so that possible interviews might be arranged by these airlines. All major airlines companies are EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYERS.

REAL ESTATE

HICKORY HILLS

BY OWNER — IMMEDIATE

POSSESSION

Ranch. 3 bedroom, ceramic tile bath, 2 1/2 car heated garage. Appliances, draperies and rugs stay. Middle 60's

Call — 430-3384

NEW PORT RITCHIEY, FLORIDA

Imuom. 6 kamb. namas 3 ar 6 mėn. sams. Dėl informacijų skambinti B.

Chicagoje telef. 476-6138

tarp 10 val. ryto ir 5 val. vakaro.

LOMBARD, ILLINOIS

Parduodamas 7 kamb. mūr. "ranch" namas (3 ar 4 miegamieji). Įrengtas rūsys, židynys. 2 1/2 masinų garažas. \$84,900. Kreiptis į Dennis Sluga —

tel. 312-832-9620.

D E M E S I O

ĮSIGYKITE LIETUVISKAS

VELLAWELES

Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai didesnei vėliavai iškabinti, bet galima laikyti mažą vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavukę. Dienraščio "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas vėliavukas, kad Lietuvos vėliava plevesuotų jūsų namuose.

Tokios vėliavos kainuoja \$1.50, (reikia dar pridėti 8 ct. mokesčio ir 50 ct. už pristatymą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite sekanti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Liaudies menas ir kitkas

"Drauge"

Dienraščio "Draugo" administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos, drobės, taip pat gražiai papuoštų šėlių.

Apsilankykite į "Draugo" administraciją iš pasižiūrėkite. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminiams ar draugams.

"Draugo" adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų mūsų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti mūsų patarnavimu.

NUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS gyventi prie vyresnio amžiaus moters Marquette Parke. Tel. 925-8761.

ISNUOM. 4 1/2 kamb. butas 2-me aukšte, vidutinio amž. porai. Atskiras šildymas. Prie pat Marquette parko. Skambinti po 6:30 v. v. tel. 471-1428.

ISNUOM. 4 kamb. butas suaugusiems. Lemont. Virimui pečius, šaldytuvą ir apšildymą. Galima užimti nuo lapkričio d. Skambinti nuo 9 v. ryto iki 3 v. popiet. tel. 737-9647.

MISCELLANEOUS

NAMŲ APSILDYMAS

Istatau naujus pečius ir vandens šildytuvus. Išvalau ir pakeičiu alyvinius pečius ir gazinius.

ALBIN BANYNS, Tel. 447-8806

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprauda.

Tel. — WA 5-8063

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Telef. — 925-2737

Vytautas Valentinas

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir patalymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automatą galit kalbėt lietuviškai palikt pavarde ir telefono.

SERAPINAS — 636-2960

A. VILIMAS

MOVING

Apraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue

Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plaukame ir valkuojame

visų rūšių grindis.

BURNYS — Tel. RE 7-5168

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 94th Street

Telef. — GA 4-8654

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai.

Stereo ir Oro Vėsintuvai.

Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1496

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NORKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai patogiamas geros rūšies prekių. Maistas ir Europos sandėliu.

3005 W. 69 St., Chicago, IL 60629

TEL. — WA 5-9787

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE.

nes jis plačiau skaitomas lietuvių visuomenės priemonės.

tuvių dienraštis, gl skelbtimų tai.

Is Š. Amerikos lietuvių golfo pirmenybių Detroito. Is k.: J. Baris, A. Rugienius, V. Mitkus ir dr. R. Čerškus.

DETROITO ŽINIOS

(Atkelta iš 3 psl.)

is savos parapijos, gal apie tužinas net iš kanadiško Windsor. Kiekvienais metais parapijos komitetas parūpina ir kultūrinę programą. Šį kartą pakviestas žodžio ir dainos šeštukas iš Rochesterio, N.Y., pasivadines "Sutartine".

Dailių žodį tris kartus kalbėjo vienintelė sakytoja Izabelė dzinienė. Tai buvo: H. Nagio "Daina", V. Mykoliaičio - Putino "Vestuvių muzikantas" ir Neles Mazalaitės "Mįslė".

Penkiese, keturiese arba duetuose akordeonu, bet dažnai ir savo balsu į dainą jungėsi. Tarp tužino atlikčių kūrinių, dvi buvo liaudies dainos, o kitos lietuvių kompozitoriai: J. Strolios, St. Simkus, A. Brazinsko, V. Telksnio, V. Jurgučio, A. Raudonikio, V. Jančio E. Balsio, B. Gorbulskio.

Ne kartą esu pabrėžęs, kad visų rūšių muzika, vokalinė ir instrumentalinė, man, kaip rašančiam, yra tera incognita, nors visokią muziką nepaprastai mėgstu. Mano vertinimas dažniausiai ribojasi žodžiais "patiko" arba "nepatiko", tad "taip" ar "ne". Rochesterio "Sutartinės" dainavimas kažkodėl mane užkrėtė pokario metų nostalgija. Pasijutau grįžęs į kurią išvintintų stovyklą ir beklaušas gražiabalsių, geranorių entuziastų...

O dailusis žodis? Grakšsti, daili, laisvų judesių, aksominio balso ta interpretatorė! Dėl šių privalumų publikai ir nepabodo. O jo žodžiai, deja, mikrofono buvo išradinai perdirkami ir garsus, kurių reikšmė beveik neįmanoma atsekti.

Ak, ilgoje Neles Mazalaitės "Mįslėje" lengviausiai išsifruojamas žodis — "kodel", nes deklamatorė gal pusiimty kartą ji ištare. Man rūpi ta "kodel" dar keletą kartų čia pratesti. Taigi, kodel mūsų parapijos taryba neįmeta defektyvaus mikrofono, kuris ne viednų kalbetoja jau yra papovjęs ir nenupėrka naujo, gero? Kodel, aprašomo renginio atveju, po pirmo išėjimo interpretatorė niekas nepranešė, kad mikrofonas ją žaloja ar kad verčiau deklamuotų be mikrofono? Kodel kultūros centre neveikia ar neįjungiamos priemdytos švišos, kai scenoje atliekama programa. Koncertų atveju iš publikos tiesiai tytojamas: gaudi prog, ramos turinį, bet totaliai užtemdyto salę negali į jį pažvelgti.

ALFONSAS Nakas

TRUMPAI

— Mykolas Abarius sutiko tvarkyti scenovaidį "Sekminių vainiko", kurio pastatymas įvyks lapkričio 15 d. Apšvietimą sutiko tvarkyti Algis Plečkaitis.

— Šv. Antano parapijos darbų planuose yra numatyta sujungti buvusias mokyklas klases ir padaryti vietiniams reikalingas ir mažesniems parengimams salę.

Naujai išdekoruota bažnyčia ir noras turėti salę parengimams yra ženklas, kad norima pagyventi veiklą. Čiurlionio Ansamblio pakvietimas, Šaulių kuopos ir parapijos Tarybos nuopelnas Detroito lietuviams, kuris kartu yra ir kultūrinės veiklos atgaivinimo noras prie Šv. Antano bažnyčios.

S. Slizys

DETROITO GOLFO ŽINIOS

Š. Amerikos lietuvių golfo pirmenybės, įvykusias 1980 m. rugpjūčio mėn. 30 ir 31 dienomis, Raisin River golfo klube, Monroe, Mich. suorganizavo ir pravedė Detroito S.K. "Kovas".

Organizacinį komitetą sudarė: Vytautas Petrušis, Algis Rugienius, Ignas Anušis, V. V. Mitkus ir Marytė Petrušienė. Stambia auka ir darbu pirmenybės parėmė Rimas ir Izabela Korsakai. Algis Banys parūpino gėrimų, pavaišindamas ištroškusius golfininkus. Prie vaišių ir registracijos pagal

Praeitą savaitę nepriklausomieji 23-čio Illinois distr. demokratai susirinko Pressman salėje pagerbti savo kandidatą Joną Paukštį. Jonas Paukštis nutarė siekti Illinois atstovo pareigų be partijų pagalbos. Pagerbtuvės buvo didelės ir Paukščio draugų buvo daug. Iš kairės: Jonas Paukštis, nepriklausomas kandidatas, Jonas Fary, dabartinis Illinois valstybės senatorius, Ill. valstybės senatorius LeRoy Lemke ir Ill. atstovas Ed. Kornowicz.

MŪSŲ KOLONIJOSE

New Britain, Conn.

Moteryų sąjungos Connecticut apygardai šiais metais mini savo 60 metų įsteigimo sukaktį. Ta proga New Britain Moterų sąjungos kuopa rugsėjo 28 dieną su rengė minėjimą. Minėjimas buvo New Britain lietuvių parapijos salėje. Svečių su sąjungininkėmis prisirinko pilna salė, nes buvo atvykusių iš Waterbury, Hartfordo ir New Haveno sąjungiečių su savo gerbėjais. Programoje pirmiausia buvo pietūs. Prieš pradėdant pietauti, New Britain lietuvių parapijos klebonas kun. Jonas Rikteraitis sukalbėjo pritaikytą maldelę. Paskui New Britain sąjungietės pateikė puikius pietus.

Papildytas New Britain kuopos pirmininkė Elena Tamošaitienė trumpu žodeliu padėkojo visiems už dalyvavimą ir pakvietė apygardos pirmininkę Julę Valantienę pasakyti žodį.

Pirmininkė Julė Valantienė savo žodyje nupasakojo apygardos sąjungiečių gyvenimą. Po pirmininkės kalbos dar žodelį tarė klebonas, kun. Jonas Rikteraitis. Paskui paprašyta apygardos vice pirmininkė tarti žodį. Vicepirmininkė U. Lipčienė savo ilgame žodyje nupasakojo Moterų sąjungos nueitą kelią Amerikoje ir veik

PAKELIUI Į PRAGARĄ

(Atkelta iš 3 psl.)

visiškai nuogas ir tokiam "apdare" turėjo keliauti toliau. Poetė Julia Okulova iš Leningrado, nutesta dviem metams kalėjimo 1977 m., kai buvo vežama į bausmės vietą, pasakoja, kad pereinamajame Novo-simbirsko kalėjime sargybiniai skonejos moterims daromais kankinimais: jos buvo varomos į švirkšlę (duša), kur pakaitomis buvo leidžiamas vanduo tai verdantis, tai šaltas, kaip ledas. Moterys buvo koridoriuose varomos visiškai nuogos vyrų sargybinių ir kalėjimo personalo akivaizdoje, tarp dviejų eilių tarnautojų, kurie jas mušė kumščiais, raktais ir guminėmis lazdomis. Suvarytos į tą maudyklę irgi gavo smūgių.

Kartais prie sargybinių žiaurumo prisideda dar ir kriminalistų kalinių puolimai. Nėra kitaminčio, buvusio tokiose kalėjimuose, kuris nepasakotų apie kriminalistų paprotį atimti iš politinio kalnio visą, kad tik jų akyse turėtų kokios vertės, kartais net drabužius.

Taiigi nenuostabu, kad vežami kaliniai laukia kelionės galo, kaip išsigelbėjimo, nors žino, kad po kelionės jų laukia kalėjimas arba griežto režimo lageris.

Tokį kancios kelią yra perėję ir iš Lietuvos į Sibiro plotus išgabenti sąžinės belaisviai lietuviai.

J. V.

meninė grupė "Viva Europa" visiems ją mačiusiems Los Angeles, San Francisco, Chicagoje ir Clevelande paliko nepaprastą įspūdį. Mačiusiųjų pasakojimais "Viva Europa" spektaklis yra įdomiausias JAV lietuvių jaunimo sceninis kūrinys, kurį bet kada yra tekę matyti.

New York'e ir kituose rytinio pakraščio miestuose buvo dėtos pastangos šią grupę atsigabenti gastrolėms, tačiau dėl nepakeliamų finansinių išlaidų teko tos minties atsisakyti. Bet mintis nemirė sudaryti sąlygas teletingam Los Angeles lietuvių jaunimui surengti gastrolės New York'e.

Taip Laisvės Žiburio radijas ėmėsi iniciatyvos bent pagrindinius Viva Europa menininkus pakviesti į New Yorką, kad vietos lietuviai galėtų pamatyti, kurie talentingi ir išradingi yra Los Angeles jaunieji lietuviai menininkai.

Šis miniatiūrinis "Viva Europa" pasirodymas bus lapkričio 8 d., šeštadienį, Kultūros Zidinyje, Brooklyne. Iš Los Angeles atvyksta dainininkės Vita Polikaitytė, Daina Gudauskaitė, pianistas, akordeonistas Rimas Polikaitis, smuikininkas Raimundas Mickevičius ir šokėjai Vytautas Bandžulis, ir Angelė Mičiulytė. Čia bus dainos, šokiai ir instrumentalistų pasirodymai supinti į Viva Europa posėmus jų gabiosios režisierės Danutės Barauskaitės.

Po programos bus šokiai ir balius. Svečius linksmins neseniai New York'e įsteigęs vokalinis instrumentinis vienetas "Jinai ir trys gintarai", vadovaujamas Vytauto Daugirdo. Laisvės Žiburio radijo rėmėjų valdyba kviečia New York'o ir plačiosios apylinkės visuomenę ruoštiis gausiai dalyvauti šiame nekasdieniškame jaunatviško meno vakare. L. Z.

VAGIUI NEPASISEKĖ

16 m. jaunuolis šeštadienį Chicagoje lėkdamas vogtu automobiliu, atsimušė į policijos automobilį ir sužeidė vieną policininką. Pata jaunasis vagišius buvo policijos persautas.

A. + A.

PRANCIŠKUS VAIČKUS

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė spalio 7 d., 1980 m., 11:15 val. vakaro, sulaukęs 97 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Telšių apskr., Obiškių parapijoje, Kencelių kaime. Amerikoje išgyveno 75 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Bronislava (Klevaitė), sūnus Pranciškus, Jr., (gyv. Kalifornijoje), brolienė Vera Vaičkus, krikšto duklė Stella Bartkevičius su šeima, Lietuvoje švogerka Ona Giedraitienė, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Marquette Parko Namų Savininkų dr. jai ir Saulių Vytauto D. Rinktinėi.

Kūnas bus pašarvotas ketvirtadienį, 11 val. ryto Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st Street. Laidotuvės įvyks šeštadienį, spalio 11 dieną. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Švenč. M. Marijos Gimimo parapiją, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Prašome gėlių nesiųsti.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, sūnus ir giminės.

Laid. direkt. Donald A. Petkus — Telef. 476-2345.

A. + A.

VINCAS MICKEVIČIUS

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė spalio 7 d., 1980 m., sulaukęs 78 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Vilniaus apskrityje, Pajevonio parapijoje. Amerikoje išgyveno 30 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime 2 seserys Petronėlė Poškienė, švogeris Antanas, Teresė Galiniene ir jų šeimos, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas ketvirtadienį, 2 val. popiet Mažeikos - Evans koplyčioje, 6845 S. Western Avenue.

Laidotuvės įvyks penktadienį, spalio 10 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapiją, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Seserys, švogeris ir giminės.

Laidot. direkt. Jonas Evans Jr. ir Stasys Evans. Telef. 737-8600.

A. + A.

Elena Masaitienė - Balčiūnaitė

užmigo Viešpatyje Buckley Hill Rd., Connecticut 1980 m. spalio 4 d. 6:30 val. vakaro, būdama 75 metų.

Gimusi Lietuvoje: Rėčiūnių k., Vištyčio vals., Vilkaiviškio apskr. Nuo 1949 m. gyveno Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

Pasilikome giliai liūdę: vyras Česlovas; broliai ir seserys kun. prel. Vytautas; Natalija, Povilas, Antanas, Petras, Agota, Silvestras ir brolienė Bronė su šeima; Marcelė; pusbroliai bei pusseserės, kiti giminės bei pažįstami.

Nuoširdžiai prašome visus prisiminti Mirusiąją savo maldose.

ARTIMIEJI

DEVYNIOLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A.

SOPHIE BARCUS

Gimusi LAURINAVICIUTE

Sophie Barcus radijo šeimoms vedėja

Gyveno 7159 So. Maplewood Avenue

Mūsų mylima motina ir senelė mirė 1961 m. spalio 9 d. Gimė Lietuvoje, kilo iš Šiaulių apskr., Užvenčio miesto. Amerikoje išgyveno 57 metus.

Paliko giliai nuliūdusius dukterį Aldoną Daukus, anūkus Terry, Michael ir Sophia ir kitus giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Velionė priklausė SLA 208-tai Moterų kuopai, Amerikos Legiono 271 Dariaus ir Girėno posto moterų pagalbiniam vienietui, Chicago Lietuvos Moterų klubui, BALFui ir kitoms draugijoms.

Mūsų brangiajai motinai ir senelėi pagerbti už jos sielą šv. Mišios buvo atšautos šandien Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Prašome visus giminės ir draugus prisiminti velionę savo maldose.

Mes Tave, mūsų brangioji, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebegrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tėbūna Tau lengva ši žemėlė.

Šią aštuoniolikos metų mirties sukaktį liūdnai pamini

DUKTE, ANOKAI IR KITI GIMINIS

Mirus motinai

A. + A.

STASEI MACIAUSKIENEI,

sūnus JONĄ ir VYTAUTĄ su ŠEIMA nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Dr. Jurgis Šadauskas Albinas Barauskas
Petras ir Elena Jokubkos Jonas ir Teresė Jokubkos

Mirus

A. + A. Prof. PRANUI ČEPENUI

nuoširdžiai užjaučiame mieluosius — žmoną ALBINUTĘ, dukrą dr. INĄ, žentą dr. VYTĄ ir kitus artimuosius.

PETRONELĖ ir JURGIS

STARKAI

LAND OF CROSSES

The struggle for religious freedom in Lithuania, 1939 - 1978

by MICHAEL BOURDEAUX, M.A., B.D.

Printed in England 1979, 339 pages. Price — including shipping and handling \$8.95.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 48 ct. valstyjos mokestio.

MANO ŽODYNAS

Richard Scarry

Lietuvių ir anglų kalba. Antrasis leidimas. Didelio formato. Kieti viršeliai. Lietuvių kalbai pritaikė ir išleido JAV LB švietimo Taryba, Chicago 1979 m. Leidimą parėmė Lietuvių Fondas. Šis leidinys graikai iliustruotas ir jį pagelba mokytojai skaitytojams žymiai lengviau išmokti lietuviškai. Kaina su paštu \$7.00. (Illinois gyventojai dar pridėda valstybos mokestio 30 centų.)

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

A. + A.

STANISLAVAI MACIAUSKIENEI mirus, anūkui Ričardui Vytautui Maciui, jo tėveliams ir kitiems artimiesiems reiškiam gilią užuojautą.

"DRAUGO" ADMINISTRACIJA

Brangiai motinai

A. + A.

STANISLAVAI MACIAUSKIENEI mirus, sūnams JONUI ir VYTUI su ŠEIMA bei artimiesiems reiškiam nuoširdžiausią užuojautą.

Irena ir Vytautas Radžiai

E U D E I K I S

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

2424 W. 69th STREET

11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL.

Tel. Virginia 7-6672

Tel. R.Epublic 7-1213

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

APLINK MUS

× Juozo Brazaičio raštų I tomo sutikimo iškilms ruošiamos spalio 10 d., šį penktadienį, 7:30 val. Jaunimo centro kavinėje. Pagrindiniu kalbėtoju pakviestas žinomas visuomenininkas bei politikas Vytautas Vaitekūnas, kuris specialiai šiam reikalui atvyksta iš New Jersey valstijos. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

× V Teatro festivalio žymeny (oskarų) jūry sudaro: Akt. Zita Kevelaitytė - Visockienė, sol. Dalia Kučienė ir dail. Vl. Vijeikis. Bus paskirti 5 žymeny: Iškiliausias teatras, Iškiliausias aktorius; Iškiliausias aktorė; Iškiliausias dekoracijos ir Iškiliausi kostiumai. Teatro festivalis įvyksta Padėkos savaitgalį, Chicagoje.

× Kun. Alf. Lipniūno moksleivių at-kų kuopos išvyka bus šį sekmadienį, spalio 12 d. Ateitininkų namuose, Lemonte. Vaziuoti Archer Ave. iki 127-os gatvės, iš jos pro St. Vincent Seminary — į At-kų namus. Išvyka prasidės 11 val. šv. Mišiomis. Po to bus vaizės, sportas, žaidimai, dainos. Visi kuopos nariai, jų tėveliai, draugai ir svečiai raginami ir kviečiami išvykai dalyvauti ir gražioje rudens gamtoje kartu pabendrauti. Kviečia kuopos vadovybė.

× Valė Dailidienė, ilgus metus gyvenusi ir dirbusi Chicagoje, vėliau persikėlusi į Albuquerque, N. M., nesiskiria su savo "Draugu". Siomis dienomis ji atsiuntė malonų laiška, pasidžiaugė dienraščiu ir pridėjo 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× Aukų atsiuntė: P. Skablauskas — 5 dol., Irena Raudo-nienė — 4 dol., P. Gagaitis — 1 dol. Ačiū.

× Nepalaukite progos! Muziko Jeronimo Kačinsko kompozicijų koncertas įvyks spalio 25 d., 7:00 val. vak. Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje. Koncertą atliks profesionali lietuviškai. Bilietai J. Vaznelio prekyboje. (pr.).

× Už kalbininko, pedagogo a. a. Petro Butėno vėlę šv. Mišios bus atnašaujamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje spalio 11 d., 9:30 val. ryto. (pr.).

× Lietuvių Fondo valdyba praneša, kad svečiams atvykus į pokylį spalio 11 d. Lombard, Ill., nebus jokių išlaidų. Vaisės, gėrimai ir mašinų pastatymas įskaitytas į bilieto kainą. Visi kviečiami ir laukiami. (pr.).

× Žurnalistas A. Pužauskas, dr. S. Girnius ir inž. J. Jurkūnas supažindins visuomenę su naujausia Bronio Raillos knyga "Vaivos ryškė". Supažindinimas su knyga spalio 19 d., sekmadienį, 3 val. popiet. Lietuvių Tautiniosios namuose, Supažindinimą rengia Liet. Mot. Fed. (pr.).

× International Meat Market, 2913 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Telef. (312) 436-4337, dėl atostogų bus uždaryta nuo spalio 13 d. iki lapkričio 3 dienos.

× I "Ateities" žurnalo vakara, įvykstantį spalio 18 dieną Jaunimo centre, status rezervuoti arba bilietus užsisakyti pas Aldoną Prapuolonytę, telef. 863-1769 arba pas Vyta Šolūną, — dieną, tel. 257-2175 ir vakara — 257-6739. (pr.).

× NAMAMS PIRKTI PASKOLAS duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienamais nuosimčiais. Kreipkitės Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747. (sk.).

× Balzeko Lietuvių kultūros muziejus (4012 Archer Ave.) kaip ir kasmet, ruošia lietuviškų kalėdinių ornamentų kursų. Kursams vadovaus Helen Pius. Daugiausia bus mokomasi daryti papuošalus iš šiaudų. Kursai bus kiekvieną penktadienį, 7:30 val. vak. Platesnių informacijų bus galima gauti skambinant telef. 523-5523.

× Patikslinimas. Antradienio — 1-me puslapyje paskelbta, kad kalbininkas Petras Butėnas mirė rugsėjo 4 d. Turi būti — spalio 4 d.

× Irena Plechavičienė, Cleveland, Ohio, apmokėdama vieną saskaitą, parėmė mūsų spaudos darbus 9 dolerių auka. Maloniai dėkojame.

× Aldona Zailskaitė, viena iš "Ateities" žurnalo redaktorių, užsukusi į "Draugą", domėjosi dienraščio reikalais. Šia proga ji nusipirko liet. liaudies meno drožinių už didesnę sumą.

× Naujausių knygų "Drauge" už didesnę sumą užsisakė: Juozas Vaineikis (čikagiešis), J. Kovas (Cypress, Tx.), J. Tautvila (Gary, Ind.).

× Detroito šaulių "Švyturio" kuopa, įvertindama "Draugo" pastangas padėti mūsų šauliam, paskyrė ir per bendradarbi A. Grinių atsiuntė 10 dol. auką. Dėkojame.

× Lietuvių Operos tradicinis balius šiais metais įvyksta lapkričio 15 d., 7:30 val. vak. Lietuvių Tautinųjų namų salėje. Baliaus metu bus atlikta meninė dalis ir laimingųjų bilietų traukimas. Šokiams gros Neo-Lituanų orkestras. Šio balius pelnas skiriamas sukaityviniams.

25-rių metų mūsų operos pastatymui, kuriuo yra Ponchielli opera "Lietuviai". Visas balius informacijas teikia Operos vald. vicepirmin. Jurgis Vidžiūnas. Pasiskambinus jo telef. 767-5609 prašome sau ir savo svečiams rezervuoti status. Lietuvių Opera prašo jus dalyvauti šiame baliuje ir tuo padėti pastatyti dar niekad lietuvių nestatytą labai gerą operą. (pr.).

CHICAGOS ŽINIOS

AKTORES ŽODIS

Ingrid Bergman, atvykusi į Chicago reklamai savo knygos "My Story", pareiškė, kad ji baigia savo filmų karjerą. Ji norinti sustoti, kai dar yra gėrime lygis. Ji jau yra laimėjusi tris oskarus, dabar turi 65 m. amžiaus.

NIEKAS NEGELBEJO

Daug žmonių matė, kai antradienį patekęs ant požeminio traukinio bėgių State gatvėje, Chicagoje, žmogus bandė išsiriti iš pavojaus. Niekas jam nepadėjo ir traukinys jį suvažinėjo.

ARESTAVO MONETŲ PREKYBININKĄ

Policija, padariusi kratą monetų prekybininko L. F. Bird, 34 m., bute, 4006 W. Warwick Ave., Chicago šiaurėje, pas jį rado vogtų monetų už 50,000 dol. Policija darė kratą ir jo krautuvėje S & I. Coin Shop, 1824 W. Montrose Ave. Iš viso rasta apie 2000 vogtų dalykų, jų tarpe 1000 monetų. L. Bird areštuotas.

BYRNE APIE CARTERĮ

Chicago merė J. Byrne pareiškė, kad ji buvo labai patenkinta pirmadienį Chicagoje įvykusių labai iškilmingu prez. Carterio priėmimu, tačiau ji atsisakė pranašauti, kas rinkimus laimės, nes apie 30% dar neapsprendusių apskunkina pramatyti.

RUDENS PRAMOGA

Chicago Navy Pier ketvirtadienį, spalio 9 d., prasidėjusios pramogos, bus keturias dienas. Tai vadinama Rudens "Fair". Šeštadienį ir sekmadienį prasidės 11 val. r. ir tęsis iki 11 val. vak. Vaikai iki 10 m. bus leidžiami nemokamai.

Putnamo seselių rėmėjų Chicagoje surengtoje madų parodoje spalio 5 d. dalis viešnių. Iš kairės — Lietuvos generalinė konsulė Juzė Daužvardienė. Nuotr. V. A. Račkauskas

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

TURIME NAUJĄ LIETUVISKĄ SEIMĄ

Aušros Laurušonytės ir Jono Paronio sutuoktuvės vyko spalio 4 d., 3 val. p. p. Nekalto Prasi-dėjimo bažnyčioje. Moterystę palaimino šeimos bičiulis kun. A. Kezys. Solo dainavo jauniosios mamos sesuo sol. Elena Blandytė, vargonais pritarė muz. A. Jurgutis. Jaunųjų palidą sudarė pamergės: D. Latvytė, R. Macijauskaitė, L. Stončiūtė, I. Paronytė. Vyriausias pabrolis — R. Dagys, pajauiniai L. Jennings, M. Cvisanovich ir L. Laurušonis. Vaisės buvo St. Nicholas salėje Oak Lawn, Ill.

Aušra Laurušonytė Illinois Circle universitete studijavo biologiją. Dabar dirba West Suburban ligoninėje, kardiologijos skyriuje. Yra baigusi Marijos aukšt. mokyklą, dirbo skautuose, priklausė Pirmyn chorui, dainavo Jaunimo chore, šoko Grandies grupėje, vienerius metus mokytojavo Donelaičio mokykloje. Gerai skambina pianinu, yra buvusi akompaniatorė.

Aušrėlės motina Benigna Blandytė dirba su kompiuteriais. Tėvas Juozas Laurušonis vadovauja Sarta inžinerijos bendrovei.

Jonas Paronis baigęs Sv. Ignaco aukšt. mokyklą, Illinois universiteto circle padalinį finansų ir sąskaitų mokslus ir išlaikė Public Accountant egzaminus. Dabar dirba Continental Leasing korporacijoje, sąskaitų viršininko pavaduotoju. Priklausė skautams, lankė Donelaičio šeštadieninę mokyklą.

Jo motina Brangolė yra sąskaitininkė Brunswick bendrovėje, o tėvas Jonas Paronis yra braižytojas, žinomas skautų veikėjas.

Vaisėse dalyvavo apie 300 svečių. Valgius palaimino kun. A. Kezys. Po trumpos poestuvinės kelionės jaunieji greit grįžta į tarnybą. Gyvens Cicero. Pažymėtina, kad vestuvėse buvo laikomasi tautinių papročių. Pamergės buvo tautiniais drabužiais. Tėvai jaunuosius sutiko su vynu, duona, druska ir medumi. Mergaitės sušoko sadutę. Buvo jauniosios tėvo kalba. Jaunais padėkojo tėvams.

Baigėsi jaunųjų šokių, visiems dainuojant "Pradės gaidžiai giedoti". Vestuvių vaisės buvo šaunios. J. Pr.

LIETUVIŲ TAUTODAILĖ

Lietuvių Tautodailės Instituto Chicago skyriaus valdybos posėdis įvyko šių metų rugsėjo 28 d. Jaunimo centre, kuriame dalyvavo pirmininkė — Aldona Veselkienė ir nariai — Laima Aleksienė, Julija Smilgienė, Kazys Baltramaitis ir Jonas Paštuas. Tarp kitų dalykų, buvo svarstyta ir nutarta organizuoti lietuvių liaudies meno bei tautodailės kursų Chicagoje. Pirmininkė referavo, jog tai pavyko susitarti su seselėmis kazimierietėmis ir gauti jų vienuolyno patalpose didžiulį gražių kambarių kursų reikalams. Vietą yra saugi bei patogiai susisiekimo atžvilgiu, lietuviškoj aplinkoj Marquette Parke, arti Marijos aukšt. mokyklos ir Šv. Kryžiaus ligoninės. Kambarius kursams taip pat labai patogus

Stasys Pieza, žinomas žurnalistas ir visuomenės veikėjas, buvo pagrindinis kalbėtojas "Tėsių vyskupijos" knygos sukurimo metu Jaunimo centre, Chicagoje.

Norintiems kursuose dalyvauti, šių metų gruodžio mėn., bus sukvietas susirinkimas, kur bus duota plati informacija ir vyks suinteresuotųjų šiais kursais dalyvių registracija. Tokio susirinkimo laikas ir vieta bus paskelbta vėliau lietuviškos spaudos ir radijo komunikacijos priemonėmis.

Maloniai kviečiame visus susidomėti ir pasinaudoti kursais, kurie suteiks platesnį aktyvų apie mūsų tautos meną. Be to, malonu bus turėti savo rankų gaminius namuose.

LIT Chicago sk. valdyba

"ŠVYTURIO" BALIUS

Cicero jūrų šaulių kuopa "Klaipėda" ir šiais metais surengė labai pasisekusį, šaunų tradicinį "Švyturio" balių. Vakaras vyko rugsėjo 27 d. Vyt. Didžiojo šaulių rinktinės salėje.

Trumpai prieš šį balių šaulių Latojų namuose įvyko kuopos valdybos pasitarimas šio vakaro reikalais. Čia buvo aptarta viskas, kas liečia vakaro rengimą, pasiskirstyta darbai. Posėdžio metu buvo suabejota, ar pavyks šį kartą pritraukti pakankamai žmonių, nes dar neturėjome duomenų apie bilietų platintojų pasisekimą. Bet tas abejonės sugriovė atvykusių svečių gausumas. Mes jau žinome iš praeitų

IŠ ARTI IR TOLI

AUSTRALIJOJE

— A. a. Domas Karpis mirė staigiai ir netikėtai Adelaidėje. Velionis buvo ilgametis Sv. Kazimiero liet. parapijos tarybos vicepirmininkas, Liet. katalikų centro ekonomas. Liko žmona Kazimiera, sūnūs Tomas ir Viktoras su šeimomis.

— A. a. Adomas Vingis mirė rugsėjo 26 d. Melbourne, širdies priepuolio ištiktas. Velionis buvo gimęs Tauragės apskrityje. Baigė Svėkšnos gimnaziją. Meno mokyklą lankė Stutgarte ir Melbourne. Buvo veiklus lietuviškoje kultūroje. Laidojimo apeigas atliko kun. Pranas Daukynas. Spalio 5-22 d. Levesono galerijoje, Melbourne, suruošta jo dailės darbų paroda.

— Mirė a. a. Barbora Graubauskienė, sulaukusi 75 metų amžiaus. Gyveno ir mirė Melbourne.

renginių, kad šaulių vakarus žmonės mielai lanko ir pasisekimas visada būna geras. Todėl ir rugsėjo 27 d. balius neišsiskyrė iš rengtųjų praitytę.

Apie 8 val. vakaro, jau prisipildžius salei, pirm. Karolis Milko vaitis atidarė vakarą, pasveikino visus brolius ir seses šaulius bei svečius ir pakvietė Rita Dagienę praveisti vakaro programą. Rita, skambindama gitara, labai gražiai padainavo šias daineles: Ruduo, Anksti rytą, Pasvascyk antela, ir Saulėti sapnai. Skambindama pianinu dar padainavo Žibuokles ir Jūros šauksmą. Gaila, kad salės "galiorka" savo kalbomis trukdė ir negalėjai pilnai išgirsti dainos žodžių. Dagienė sesė Latoženė prisegė puikią gėlių puokštę. Po šios trumpos, bet geros programos, kuopos pirminkas padėjo ponai už programos atlikimą ir visiems palinkėjo maloniai ir draugiškoje nuotaukoje praleisti vakarą ir gero apetito.

Šalti užkandžiai jau buvo paruošti prieš renkantis svečiams. Kas buvo alkanas — galėjo šiek tiek užkąst. Be to, apėtųjų gero kairi sužadino veikiantis baras, kurį sąžiningai ir stropiai aptarnavo šauliai Karolis Lazinka ir Sofija Žibutienė. Sesės Reginos Latoženės rūpesčiu jau pradėjo įstatlus plaukti garuojanti vakarienė. Salė sužibėjo kalbomis ir įvairių įrankių skambėjimu. Ant scenos jau tvarkėsi Evaldo Knolio vadovaujamas orkestras ir tuoj salėje pasklido įvairių šokių melodijų garsai. Vakaras įgavo pilną eigą.

Apie 11 val. š. S. Bernatavičius pravedė laimėjimus. Daug laimingųjų išsinešė puikių suaukotų dovanų. Būtinai tenka paminti ir darbščiuosius mūsų kuopos narius, kurie visada neša tarnybas ir tvarko parengimus reikalus. Tarnyboje buvo šis kuopos nariai: J. Mikulis, J. Dekeris, J. Skama, V. Krikščiuksas ir B. Baltrūnas. "Klaipėda" jūros šaulių kuopos vardu reiškia jiems padėką.

Ap. Skopas

J. A. VALSTYBESE

— JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba turėjo posėdį spalio 5 d. Detroito. Posėdyje tarp kitų nutarimų buvo patvirtintas susitarimas tarp Amerikos Lietuvių Tarybos ir JAV Lietuvių Bendruomenės. Laukiama dabar tik Altos patvirtinimo. Susitarimo projektais, kad veikloje viena organizacija netrukdytų kitai, buvo priimti rugsėjo 13 d.

— "GOP Nationalities News" — respublikonų partijos biuletenis tautybių reikalams praneša, kad Jonas Genys išrinktas Maryland valstijos respublikonų partijos "Outreach" komiteto pirmininku. J. Genys taip pat yra Nacionalinės respublikonų tautinių grupių tarybos vicepirmininku. Biuletenyje taipogi pranešta, kad Elena Jurgėla, mišios tarybos administracinė asistentė, išrinkta "Outreach" komiteto sekretore. "Outreach" komitetas, susidedantis iš įvairių tautybių ir rasų atstovų, rūpinasi baltųjų verbavimu.

OKUP. LIETUVOJE

— Vilniškė Elta praneša, kad Kliapejoje vestuvės, vadinės ir kitas šeimynines šventes padeda organizuoti specialus "Pajūrio" buities tarnybos įmonių susivienijimo biuras. Pramogų rengėjams kolektyvas parūpina transportą, gėlių, fotografą, pataria, kaip ekonomiau paruošti patalpas, kokius pasirinkti rūbus, supažindina su lietuvių papročiais. Nepasakyta tik, kiek tas malonumas kainuoja.

— Visokias garbes raštais ir ordiniais pagerbti keli lietuviai, statę olimpiados miestelį Maskvoje ir Taline. Susilaukė pasveikinimo ir iš Maskvos, ir iš vietinių komunistų.

— Rugsėjo mėnesį Vilniuje, Dailės rūmose, įvyko vaizduojamosios dailės paroda. Buvo išstatyta 450 tapybos, grafikos ir skulptūros darbų. Dalyvavo daugiau negu du šimtai menininkų.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo val.: nuo 9 v. r. iki 6 v. v. Šeštad. 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 W. 63 Street
Chicago, Ill. 60629

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Tel. — 776-8700
Chicago, Illinois 60629
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 val. iki 1 val. d.

DENGIA ME IR TAISOME

VISŲ RŪŠIŲ STOGUS
Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti.
Skambinkite
ARVYDUI KIELAI
Tel. — 434-9655

SKUBĖKITE UŽSISAKYTI!

Gauta mažas skaičius dar šių knygų:

UŽUOVĖJA. Marius Katiliškis. Lietus. Polaidis. Apyaušrė. Kaitra. Linarūtė. Kūlė. Puptydis ir kitos novelės. Išleido Terra, 1952 m., 362 pusl. Kaina ..... \$ 3.50

MANO TAUTOS ISTORIJA. Lyrika. Antanas Rūkas. vičius. 180 pusl. Išleista 1966 m. Kaina ..... \$ 5.00
Didelio formato. Kieti viršeliai. Ilustravo Viktoras Petra-

VEIKALAI SCENAI. Antanas Rūkas. Bubulis ir Dundulis. Linksmaus trijų veiksmų nutikimas ir svajonių šalis. Penkių veiksmų vaidinimas mažiesiems ir dideliems. Išleista 1970 m. Kieti viršeliai, 180 pusl. Kaina ..... \$ 4.00

PABUDIMAS. Antanas Škėma. Drama. 64 pusl. Išleido Terra 1956 m. Kaina ..... \$ 1.50

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629.

P. S. Extra pridėdama už persiuntimą.